

Gemensam nämnd för upphandling
Maria ÖstgrenTill Gemensam nämnd för upphandlings ledamöter
Till ersättare för kändedom**Gemensam nämnd för upphandling****Tid:** Måndag 27 mars 2023, kl. 13:30**Plats:** UhC våning 4, Folkets hus Ludvika

	Ärenden	Dnr
1	Val av justerare	2
2	Anmälan av extra ärenden	3
3	Information från Svensk Näringsliv <i>Regionchef Henrik Navjord informerar om regional tillväxt och tidig dialog vid offentlig upphandling</i>	4
4	Information/utbildning med fokus på Lag om offentlig upphandling - LOU	5
5	Budgetuppföljning 2023	6 - 8
6	Rapportering av driftkostnader och investeringar 2023	9 - 13
7	Budget 2024	14 - 20
8	Yttrande över granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan	21 - 66
9	Utvärdering av upphandlingssamverkan för år 2022	67 - 84
10	Information om Upphandlingscenters plan för målaktiviteter 2023	85 - 120
11	Rapport från Upphandlingscenters chef	121
12	Redovisning av delegationsbeslut	122 - 126

Leif Pettersson
ordförande**Maria Östgren**
kommunsekreterare

Val av justerare

Anmälan av extra ärenden

Muntlig information

Muntlig information

Upphandlingscenter
Anders Karlin
anders.karlin@ludvika.se

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Budgetuppföljning februari 2022

Förslag till beslut

Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan godkänner redovisningen av budgetuppföljningen samt prognos för 2023.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingscenter har tagit fram budgetuppföljning per februari 2023.

För helåret 2022 har nämnden en driftbudget för den löpande verksamheten på 23,3 miljoner kr (mnr). För perioden januari–februari är det budgeterat ett belopp på 3,8 mnr.

Under årets två första månader var driftkostnaderna netto totalt 0,2 mnr lägre än periodens budgeterade belopp (positiv avvikelse). Intäkterna var 0,3 mnr lägre än budget (negativ avvikelse), medan bruttokostnaderna var 0,5 mnr lägre (positiv avvikelse).

Väsentliga avvikelser under perioden

- Lägre intäkter med 0,3 miljoner kronor för perioden eftersom vi fakturerat mindre övriga intäkter för direktupphandlingar och annonseringar av byggtreprenader samt tillkommande intäkter från bolag utöver budget.
- Lägre lönekostnader med 0,5 mnr beroende på vakanser och föräldraledigheter.

Årsprognos är att budget kommer att hållas. I prognos redovisas ett nollresultat.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilaga

Budgetuppföljning GNU februari 2023

Beslut skickas till

Akten

BUDGETUPPFÖLJNING - DRIFTBUDGET 2023

UpphandlingsCenter FBR

Intäkter

Verksamhet	Årsbudget 2023	Prognos Februari	Prognos April	Prognos Augusti	Prognos Oktober
Upphandlingscenter	23 276	23 276			
Summa	23 276	23 276	0	0	0

Kostnader

Verksamhet	Årsbudget 2023	Prognos Februari	Prognos April	Prognos Augusti	Prognos Oktober
Upphandlingscenter	23 276	23 276			
Summa	23 276	23 276	0	0	0

Netto

Verksamhet	Årsbudget 2023	Prognos Februari	Prognos April	Prognos Augusti	Prognos Oktober
Upphandlingscenter	0	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0	0

Kommentarer februari.

Positiv avvikelse redovisas för februari med 225 tkr netto.

Avvikelsen består av lägre intäkter för perioden med 283 tkr eftersom det inte debiterats så mycket övriga intäkter ännu.

Avvikelsen på kostnadssidan består främst av lägre lönekostnader med 491 tkr på grund av vakanta tjänster och föräldraledigheter.

Årsprognos är att budget kommer att hållas.

Mer intäkter utöver budget med 0,5 mnkr bidrar också till redovisat överskott för

perioden. En högre omslutning redovisas på grund av mer intäkter från bolag utöver budget, övriga intäkter för direktupphandling och annonsering samt sjuklöneersättning på grund av pandemin. Verksamheten har även erhållit ett statsbidrag på 0,2 mnkr från Vinnova som tillkommit sedan augustiprognosen. Årsprognos är att budget kommer att hållas.

Rapportering av driftkostnader och investeringar, första uppföljningstillfället år 2023

Förvaltningens förslag till beslut

1. Nämnden fastställer periodens rapportering, enligt bilaga 1 daterad den 6 mars 2023.
2. Nämnden fastställer handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans

Sammanfattning

Nämnderna ska tre gånger under pågående år rapportera till kommunstyrelsen hur det går med driftkostnaderna och investeringarna. Detta görs som ett led i att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder.

Denna rapportering av gemensamma nämnden för upphandlingssamverkans ekonomiska läge avser perioden januari–februari 2023, och innefattar en prognos till årets slut (bilaga 1). I prognosen för driftkostnaderna ingår handlingsplanens åtgärder (bilaga 2).

Driftkostnader. Under perioden var nettokostnaderna för den löpande verksamheten totalt 0,2 miljoner kronor lägre än periodens budgeterade nivå, med störst avvikelse för lönekostnader. Därför finns inga korrigerande åtgärder i bilagda handlingsplan (bilaga 2).

Beskrivning av ärendet

Vi finns till för invånarna och vill ge bra service i allt vi gör. Vi har mål som visar vad vi prioriterar och satsar särskilt på, för att utveckla och förbättra verksamheterna. Vi har även mål för ekonomin och personalen.

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket handlar om att på kortare och längre sikt klara både verksamhet och ekonomi. Fullmäktiges mål för verksamheten ska nås inom ramen för en sund ekonomi där även de finansiella målen nås.

Som ett led i att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder ska nämnderna och bolagen tre gånger under pågående år rapportera hur det går med driftkostnaderna och investeringarna. Vid samma tillfällen ska koncernekonomichefen rapportera kommunens resultat och

balanskravsresultat liksom hur det går med de finansiella målen. Kommunstyrelsens förvaltning ska rapportera hur det går med verksamhetsmålen. HR-chefen ska rapportera hur det går med de personalmålen

Fullmäktiges mål ska nås

Att styra mot verksamhetsmålen handlar om att över tid förbättra och utveckla verksamheten i önskad riktning. Mål och ambitionsnivåer ska nås inom ramen för de drift- och investeringsbudgetar som har tilldelats nämnderna. Budgetbeslutet bygger i sin tur på att också de finansiella målen ska nås. Det finns även personalmål som ska nås.

Fullmäktiges övergripande mål år 2023

Verksamhetsmål	En av landets bästa skolkommuner
	En bra kommun att växa upp i
	En tillväxtkommun
	En bra kommun att leva i
	En hållbar kommun
Finansiella mål	Oförändrad kommunal skattesats
	Underliggande resultat $\geq 2\%$ av skatteintäkter och statsbidrag för 2019–2023
	Självfinansieringsgrad investeringar $\geq 80\%$ för 2019–2023
Personalmål	Ökad frisknärvaro
	Minskad sjukfrånvaro

Verksamhetsmålen fastställdes av fullmäktige 16 nov 2020 § 163

De finansiella målen fastställdes av fullmäktige 7 dec 2020 § 171, i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Personalmålen fastställdes av fullmäktige den 8 november 2021 § 151

Genom rapporteringen ges kommunstyrelsen tidiga signaler på eventuella avvikelser i arbetet med att nå målen. Vid avvikelser mot driftbudgeten som väntas kvarstå till årets slut, ska nämnderna på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder.

Denna rapportering avser perioden januari–februari 2023

Denna rapportering av nämndens driftkostnader och investeringar avser perioden januari–februari 2023 och innefattar en prognos till årets slut (bilaga 1).

Prognosen säger att årets driftbudget kommer att hållas utan avvikelser. Därför finns inga korrigerande åtgärder i bilagda handlingsplan (bilaga 2).

Driftkostnader

För helåret 2023 har nämnden en driftbudget för den löpande verksamheten på 23,3 miljoner kr. För perioden januari–februari är det budgeterat ett belopp på 3,8 miljoner kronor. Lika mycket intäkter är budgeterade vilket innebär att verksamhetens nettobudget är +/-0.

Under årets två första månader var driftkostnaderna netto totalt 0,2 miljoner kronor lägre än periodens budgeterade belopp (positiv avvikelse). Intäkterna var 0,3 miljoner kronor lägre än budget (negativ avvikelse), medan bruttokostnaderna var 0,5 miljoner kronor lägre (positiv avvikelse).

Väsentliga avvikelser under perioden:

- Lägre intäkter med 0,3 miljoner kronor för perioden eftersom vi fakturerat mindre övriga intäkter för direktupphandlingar, annonseringar och DIS samt tillkommande intäkter från bolag utöver budget.
- Lägre lönekostnader med 0,5 miljoner kronor på grund av vakanser och föräldraledigheter.

Prognosen säger att årets driftbudget kommer att hållas utan avvikelser. Därför finns inga korrigerande åtgärder i bilagda handlingsplan (bilaga 2)

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilagor

1. Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkans rapportering av driftkostnader och investeringar, första uppföljningstillfället år 2023, daterad den 6 mars 2023
2. Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkans handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2023, första uppföljningstillfället år 2023, daterad den 6 mars 2023

Beslut skickas till

Förvaltningschef för verkställighet
Kommunstyrelsen för kännedom
KSF:s koncernstrateg för sammanställning
Verksamhetsområde ekonomi för sammanställning
Akten

Gemensamma nämnden för upphandlings handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2023, första uppföljningstillfället år 2023

Planerade åtgärder får ingå i slutlig helårsprognos först efter att de har godkänts av förvaltningschef

Åtgärd				Beslut om åtgärd		Ar åtgärden planerad el påbörjad?	Driftsättni ng, datum	Åtgärdens ekonomiska effekt (miljoner kr, två decimaler)		Ingår åtgärdens ekonomiska effekt i slutlig helårsprognos för 2023?	
Löp .nr	Verksamhet som berörs	Beskrivning	Ev. mål	Förväntning eller nämnd?	Datum			Utfall jan- febr 2023	Prognos helår 2023	Ja/ Nej	Belopp
1.1											
1.2											
1.3											
Delsumma								0,00	0,00		0,00
2.1											
2.2											
2.3											
Delsumma								0,00	0,00		0,00
3.1											
3.2											
3.3											
Delsumma								0,00	0,00		0,00
4.1											
4.2											
4.3											
Delsumma								0,00	0,00		0,00
TOTALT								0,00	0,00		0,00

Rapportering av periodens intäkter och kostnader

Rapporteringen visar periodens budgetavvikelse för intäkter respektive kostnader (drift)

Gemensamma nämnden för upphandling	Tillfälle 1	Tillfälle 2	Tillfälle 3
Chef	Anders Karlin		
Datum	6 mars 2023		

Gemensamma nämnden för upphandling, tkr

	Tillfälle 1, jan-febr 2023			Helår 2023			Tillfälle 2, jan-april 2023			Helår 2023			Tillfälle 3, jan-aug 2023			Helår 2023		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Intäkter																		
090 Upphandlingscenter	3 878	3 595	283	23 276	23 276	0	7 757		7 757	23 276		23 276	15 518		15 518	23 276		23 276
091 Enhet inköp/Verksamhetsstöd	0	0	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
092 Enhet samhällsbyggn & IT	0	0	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
093 Enhet varor och tjänster	0	0	0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
998 Ankomstregistrering		0										0			0			0
Totala intäkter	3 878	3 595	283	23 276	23 276	0	7 757	0	7 757	23 276	0	23 276	15 518	0	15 518	23 276	0	23 276
Kostnader																		
090 Upphandlingscenter	1 065	1 137	-72	6 302	6 302	0	2 065		2 065	6 302		6 302	4 231		4 231	6 302		6 302
091 Enhet inköp/Verksamhetsstöd	578	528	50	3 540	3 540	0	1 167		1 167	3 540		3 540	2 355		2 355	3 540		3 540
092 Enhet samhällsbyggn & IT	1 122	915	207	6 853	6 853	0	2 257		2 257	6 853		6 853	4 555		4 555	6 853		6 853
093 Enhet varor och tjänster	1 078	753	325	6 581	6 581	0	2 168		2 168	6 581		6 581	4 372		4 372	6 581		6 581
998 Ankomstregistrering		1	-1			0			0	0		0			0	0		0
Totala kostnader	3 843	3 334	509	23 276	23 276	0	7 657	0	7 657	23 276	0	23 276	15 513	0	15 513	23 276	0	23 276
Nettokostnad																		
090 Upphandlingscenter	-2 813	-2 458	-355	-16 974	-16 974	0	-5 692	0	-5 692	-16 974	0	-16 974	-11 287	0	-11 287	-16 974	0	-16 974
091 Enhet inköp/Verksamhetsstöd	578	528	50	3 540	3 540	0	1 167	0	1 167	3 540	0	3 540	2 355	0	2 355	3 540	0	3 540
092 Enhet samhällsbyggn & IT	1 122	915	207	6 853	6 853	0	2 257	0	2 257	6 853	0	6 853	4 555	0	4 555	6 853	0	6 853
093 Enhet varor och tjänster	1 078	753	325	6 581	6 581	0	2 168	0	2 168	6 581	0	6 581	4 372	0	4 372	6 581	0	6 581
998 Ankomstregistrering	0	2	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total nettokostnad	-35	-260	225	0	0	0	-100	0	-100	0	0	0	-5	0	-5	0	0	0

Ansvar 18

Upphandlingscenter
Anders Karlin
anders.karlin@ludvika.se

Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan

Budget 2024

Förslag till beslut

1. Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan beslutar att överlämna förslag till budget 2024 till respektive samverkande kommun för samråd.
2. Budget för år 2024 tas upp på nämndens sammanträde 18 september 2023 för fastställande.

Sammanfattning

Upphandlingscenter har tagit fram förslag till budget för år 2024.

Budgeten bygger på ett oförändrat grunduppdrag enligt samarbetsavtal.

Budgeten bygger vidare på oförändrat antal samverkande kommuner d.v.s. Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter.

Inget nytt kommunalt bolag eller förbund ansluter till upphandlingssamverkan.

I budgeten finns inga investeringar eller nya projekt/satsningar över 100 tkr.

Presenterat budgetförslag utgår i huvudsak från budget 2023 med en uppräkningsavseende lönekostnaderna med 2,5 %, övriga kostnader med 2,3 % och 2,3 % på hyreskostnaderna.

GNU beslutade 5 december 2022 § 34 om utökning av intäktsbudgeten för 2023 med 700 tkr. Detta på grund av att de sociala avgifterna höjdes med 5,28 % som inte var känt vid nämndens budgetbeslut i september 2022. Höjningen innebar en ökning av lönekostnaderna med 700 tkr för UhC. Ingen förändring gjordes av medlemsbidragen eller intäkterna från samverkande kommuners bolag och kommunalförbund. De 700 tkr ska täckas av ökade övriga intäkter och lägre lönekostnader för kända vakanser och föräldraledigheter under 2023. Det innebär att ökningen av medlemsbidragen mellan 2023 och 2024 blir större än normalt, totalt 6,61 %, se kostnadsfördelningen av medlemsbidragen nedan.

Intäkterna från kommunalförbund är uppräknade med 2,5 % lika som lönekostnaderna.

Intäkterna från samverkande kommuners ca 30 olika bolag är uppräknade med 2,5 % lika som lönekostnaderna.

Intäkter avseende de samverkande kommunernas beställningar av direktupphandlingar och annonsering bedöms kunna ligga på en oförändrad nivå.

Befolkningsuppgift för fördelning av medlemsbidragen är preliminär. Fördelningen baseras på befolkningsnivån i respektive kommun per den 31 december 2022.

Strategi för nämnden kring omfattning på UhC:s grunduppdrag (t.ex. en mera sammanhållen inköpsprocess och utvecklad avtalsförvaltning) för de sju samverkande kommunerna kan påverka budget 2024.

Beskrivning av ärendet

Ekonomisk översikt

Förslag till nämndens budget 2024 fördelar sig enligt följande:

	Budget 2023	Reviderad Budget 2023	Budget 2024
Intäkter	22 576 tkr	23 276 tkr	23 973 tkr
Enligt avtal deltagande kommuner	20 814 tkr	20 814 tkr	22 190 tkr
Enligt avtal bolag samt kommunalförbund	862 tkr	862 tkr	883 tkr
Intäkter upphandlingsstöd	900 tkr	1 600 tkr	900 tkr
Kostnader	22 576 tkr	23 276 tkr	23 973 tkr
Personalkostnader	18 993 tkr	19 693 tkr	20 310 tkr
Personalkostnader bolag/kommunalförbund	862 tkr	862 tkr	883 tkr
Övriga omkostnader	2 721 tkr	2 721 tkr	2 780 tkr
Resultat	0 tkr	0 tkr	0 tkr

Kommentar: Ny reviderad budget 2023 beslutad i GNU 5 december 2022 p.g.a. höjt PO-pålägg, ökad kostnad och intäkt med 700 tkr. Efter att budgeten blev beslutad i GNU 19 september 2022 tillkom en höjning av de sociala avgifterna från 39,25% till 44,53 %. Det är kostnader för pensioner som ligger bakom höjningen av PO-pålägg.

Kommentarer till budgetförslag per intäkts- och kostnadslag 2024

Intäkter

Budgeterade intäkter uppgår till 23 973 tkr och avser i huvudsak årlig medlemsavgift (22 190 tkr) för sju samverkande kommuner. Medlemsavgifterna baseras på invånarantal i respektive samverkande kommun med en uppräkningsavseende personalkostnader med 2,5 % på lönekostnaderna och med 2,3 % på övriga personalkostnader (personalvård, friskvård och utbildning).

Intäkter för bolag och kommunalförbund baseras på av nämnden beslutad årlig ersättningsnivå för samtliga kommunala bolag per samverkande kommun. Årlig ersättningsnivå är ca 60 tkr för mindre kommuner (Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter) respektive ca 120 tkr per år för större kommuner (Falun och Borlänge).

Intäkterna från bolagen räknas varje år upp med en procentsats som är lika som lönekostnadsökningen. Till 2024 har intäkterna från bolagen räknats upp med 2,5 %.

Intäkter för kommunalförbund baseras på beräknad volym och antal upphandlingar.

UhC bistår med upphandlingsstöd avseende kommunernas egna direktupphandlingar och annonseringar avseende byggentreprenader, enligt särskilt tecknade avtal och avtalad timkostnad, med samtliga sju samverkande kommuner. Intäkter avseende de samverkande kommunernas beställningar av direktupphandlingar och annonseringar samt medverkan från andra kommuner i några samordnade upphandlingar bedöms kunna ligga på en oförändrad nivå (900 tkr).

Kostnader

Personalkostnader

Den totala budgeten för personalkostnader uppgår till 21 193 tkr och består av kostnader för löner och sociala avgifter, friskvård och utbildning.

Medarbetarnas behov av utbildning/fortbildning är stort, eftersom det påverkas av förändringar kopplade till det juridiska området och av att flera av medarbetarna är nyanställda eller nya i rollen som strategisk upphandlare.

Övriga omkostnader

Budgeterade övriga omkostnader på 2 780 tkr kan grovt indelas i fem olika kategorier:

- Interna köpta tjänster från värdkommun (Ludvika kommun). IT-stöd, PA-system, ekonomisystem, diarium, kansli, GNU-administration och overheadkostnad ca 800 tkr (ca 700 tkr, 2023).
- Verksamhetskostnader. Stöd och mallar för upphandlingsverksamheten, information/kommunikation, marknadsföring, platsannonser/rekrytering, resekostnader och kontorsmaterial ca 550 tkr (ca 500 tkr, 2023).
- Lokalkostnader. Hyra av lokaler i Ludvika, inventarier samt städtjänster ca 550 tkr (ca 500 tkr, 2023). UhC har fr.o.m. år 2022 även hyreskostnader för utökade arbetsplatser i Falu och Borlänge kommun. Detta mot bakgrund av att 3-4 medarbetare från UhC flera dagar i veckan sitter eller kommer att sitta på kontor/arbetsplatser i dessa kommuner.
- Systemkostnader. Licenshyra för upphandlingssystem, avtalsdatabas, digital signering, dynamiskt inköpssystem (DIS), rättsfallsdatabas, modul avseende föranalys och efteranalys av nämndens inriktningsmål och indikatorer, ärendehanteringssystem samt avgift för telefoni/telefoner ca 800 tkr (ca 700 tkr, 2023). UhC har ökade kostnader (ej budgeterat 2023) för digital signering avseende avtal, tilldelningsbeslut och öppningsprotokoll, tjänst för kreditupplysning, tjänst spendanalys (Pro(a)Act) och del av kostnad för ny modul upphandlingsplanering med ökade kostnader på ca 100 tkr.
- Externa tjänster. Kvalificerat juridiskt stöd. Inhyrd personal som utför uppgifter för att hantera arbetsanhopningar/arbetstoppar ca 100 kr (ca 200 tkr, 2023). UhC jobbar med strategi att kunna bli konsultoberoende. Visst kvalificerat stöd kommer fortsatt att behövas för att kunna hantera komplexa ärenden t.ex. större juridiska ärenden vid överprövning eller tvist.

Kostnadsfördelning samverkande kommuner**Kostnadsfördelning utifrån befolkningsnivå t o m 31 december 2022**

Budget 2024- medlemsbidrag

22 190 000

Kommun	Befolkning	Andel %	Andel i kr	Ökning i % 2022-2023	Ökning i kr 2022-2023
Falun	59 818	30,14%	6 687 161	6,70%	419 656
Borlänge	52 178	26,29%	5 833 072	6,57%	359 833
Ludvika	26 353	13,28%	2 946 049	6,15%	170 675
Säter	11 271	5,68%	1 260 005	7,00%	82 485
Gagnef	10 499	5,29%	1 173 702	6,70%	73 691
Avesta	22 932	11,55%	2 563 609	6,76%	162 377
Hedemora	15 443	7,78%	1 726 401	6,63%	107 284
Summa	198 494	100,00%	22 190 000	6,61%	1 376 000

Kostnadsfördelning utifrån befolkningsnivå t o m 31 december 2021

Budget 2023 - medlemsbidrag

20 814 000

Kommun	Befolkning	Andel %	Andel i kr
Falun	59 837	30,11%	6 267 505
Borlänge	52 254	26,30%	5 473 239
Ludvika	26 497	13,33%	2 775 375
Säter	11 242	5,66%	1 177 521
Gagnef	10 502	5,28%	1 100 011
Avesta	22 925	11,54%	2 401 233
Hedemora	15 458	7,78%	1 619 117
Summa	198 715	100,00%	20 814 000

Anders Karlin
 Chef Upphandlingscenter

Bilagor

Bilaga 1 Förslag budget för gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan
 2024

Beslut skickas till

Falu kommun
 Borlänge kommun
 Avesta kommun

Gagnefs kommun
Hedemora kommun
Säters kommun
Ludvika kommun
Akten

Budgetsammandrag 2023-2024 Gemensam nämnd för upphandling	Budget 2023 beslutad i GNU 19 sept 2022	Budget 2023 beslutad i GNU 5 dec 2022	Budget 2024 förslag uppräkningslöner 2,5 %	Skillnad 2023-2024 beslutad budget 5 dec och förslag 2024
Intäkter grundavtal deltagande kommuner	20 814	20 814	22 190	1 376
Intäkter bolag, kommunalförbund	862	862	883	21
Intäkter upphandlingsstöd	900	1 600	900	-700
Summa intäkter	22 576	23 276	23 973	697
Personalkostnader	18 993	19 693	20 310	617
Personalkostnader bolag/k-förbund	862	862	883	21
Övriga omkostnader	2 721	2 721	2 780	59
Summa kostnader	22 576	23 276	23 973	697
Resultat netto	0	0	0	0

Kommentarer till budgetförslag 2024

Kostnader

Kostnadsökningen på 697 tkr till 2024 jämfört med beslutad budget den 5 dec § 34 består av uppräknig enligt nedan.

Personalkostnader uppräknig löner 2,5 % (inkl. höjda sociala avgifter)	632
Hyeskostnader 2,3 %	10
Övriga kostnader 2,3 %	59
Kapitalkostnader	-4
Summa:	697

Intäkter

Intäkterna från bolagen/kommunalförbund har räknats upp med 2,5 % lika som lönekostnaderna. Intäkterna för upphandlingsstöd har justerats tillbaka till 900 tkr och är lika som ursprungligt budgetförslag för 2023. Intäktsbudgeten för övriga intäkter 2023 justerades upp till 1 600 tkr för att täcka de höjda sociala avgifterna. Beslut togs i GNU den 5 december 2022 § 34.

Ingen förändring gjordes av medlemsbidragen 2023 därav den stora skillnaden i procent för medlemsbidragen 2023 till 2024.

Upphandlingscenter
Anders Karlin
anders.karlin@ludvika.se

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Yttrande över granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan

Förslag till beslut

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan antar yttrandet daterat 22 mars 2023 som sitt eget och överlämnar detta som svar till revisorerna.

Sammanfattning

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i de sju samverkanskommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter fått i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan. Uppdraget avser 2022 års revision.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningen är att GNU och de samverkande kommunerna haft en positiv utveckling sedan revisorerna genomförde sin senaste granskning.

Det finns utvecklingsområden och i rapporten framgår några särskilda rekommendationer till GNU och samtliga kommuner.

GNU har fått fyra rekommendationer utifrån granskningen

1. Stärka den interna kontrollen av upphandlingsunderlag och tillse en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.
2. Fastställa styrdokument som tydligt fångar hela upphandlingsprocessens moment från den inledande fasen (behovsanalys, marknadsanalys etc.) till efter det att ett avtal är tecknat (utvärdering och uppföljning av avtal).
3. Säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.
4. Tillse att ett systemstöd för avvikelshantering implementeras och används ändamålsenligt.

Förslag på åtgärder

1. Översyn och uppdatering av UhC:s verksamhetssystem med handbok för upphandling och rutiner samt mallar avseende kontroll av upphandlingsunderlag och dokumentation vid upphandling. Riktade utbildningsinsatser internt UhC kring dokumentation vid upphandling.

2. Under 2023 ser UhC över rutiner och styrande dokument för direktupphandling samt avtalsförvaltning (uppföljning).
3. Översyn av styrdokument sker under 2023 och UhC skriver in i sin handlingsplan att årligen se över styrdokument.
4. Tillsammans med samverkande kommuner och utsedd Controllergrupp pågår ett pilotprojekt om införande av digitalt avvikelssystem med koppling till upphandlingssystem och avtalsdatabas. Målet är att projektet blir ett inarbetat arbetssätt senast i början av 2024 och att avvikelshanteringen kommer omfatta samtliga avtal, inte bara särskilda utsedda i pilotprojektet

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i de sju samverkanskommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter fått i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan (GNU). Uppdraget avser 2022 års revision.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om GNU i rimlig utsträckning säkerställer att Lagen om offentlig upphandling (LOU) och övriga styrdokument på området följs. Syftet var även att bedöma om nämnden hört sammat de rekommendationer om förbättringsarbete som revisorerna lämnade i den senaste granskningen 2017.

Ärendebeskrivning

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningen är att GNU och de samverkande kommunerna haft en positiv utveckling men att de i vissa delar kan stärka sin följsamhet till lagkrav och fastställda styrdokument på området.

KPMG bedömer att kommunstyrelsen i de granskade kommunerna inte, i tillräcklig utsträckning, hört sammat de rekommendationer om förbättringsåtgärder som revisorerna lämnade 2017. Granskningen visar bland annat att det kvarstår insatser för att säkerställa att samtliga kommuner årligen registrerar och sammanställer direktupphandlingar enligt gällande riktlinjer för direktupphandling. Därtill framgår att kommunerna, med undantag för Ludvika kommun, inte genomför någon strukturerad uppföljning av avtalstroheten.

GNU har fått fyra rekommendationer utifrån granskningen att

1. stärka den interna kontrollen av upphandlingsunderlag och tillse en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.
2. fastställa styrdokument som tydligt fångar hela upphandlingsprocessens moment från den inledande fasen (behovsanalys, marknadsanalys etc.) till efter det att ett avtal är tecknat (utvärdering och uppföljning av avtal).
3. säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.

4. tillse att ett systemstöd för avvikelshantering implementeras och används ändamålsenligt.

Kommunens revisorer har begärt GNU:s yttrande med redovisning av åtgärder baserat på dessa rekommendationer. I yttrandet föreslås åtgärder för att stärka upp de brister som rekommendationerna syftar till.

Förslag på åtgärder

1. Översyn och uppdatering av UhC:s verksamhetssystem med handbok för upphandling och rutiner samt mallar avseende kontroll av upphandlingsunderlag och dokumentation vid upphandling.
2. Under 2023 ser UhC över rutiner och styrande dokument för direktupphandling samt avtalsförvaltning (uppföljning).
3. Översyn av styrdokument sker under 2023 och UhC skriver in i sin handlingsplan att årligen se över styrdokument.
4. Tillsammans med samverkande kommuner och utsedd Controllergrupp pågår ett pilotprojekt om införande av digitalt avvikelssystem med koppling till upphandlingssystem och avtalsdatabas. Målet är att pilotprojektet blir ett inarbetat arbetssätt senast i början av 2024 och att avvikelshantering kommer omfatta samtliga avtal, inte bara särskilda utsedda i pilotprojektet.

Revisionsrapport har tidigare presenterats på GNU:s sammanträde som ett informationsärende.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga konsekvenser för nämndens ekonomi år 2023.

Mål och ambitionsnivåer ska nås inom de ekonomiska ramarna.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilagor:

Bilaga 1	Yttrande över granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan
Bilaga 2	Granskningsrapport, granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan, 2022-12-16

Beslut skickas till

Samverkande kommuner för kännedom
Akten
Kommunens revisorer

Handläggare
Anders Karlin

Dokumentdatum
2023-03-22

Diarienummer
GNU 2023/40

Kommunrevisionen
Att: Torbjörn Åker
Ordf. Kommunrevisionen
Ludvika kommun

Yttrande avseende granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan

Beslut

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU) beslutar att de rekommendationer som lämnas i rapporten kommer att beaktas och hanteras av såväl Upphandlingscenter (UHC) som i respektive samverkande kommun i samråd. Detta yttrande utgör svar på revisorernas granskning.

Bakgrund

Den gemensamma nämnden består av Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Sätters kommuner. Verksamheten leds politiskt av en gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU), som består av en ledamot från varje samverkande kommun.

GNU:s uppgift är att på grundval av samarbetsavtal, reglemente och gemensam upphandlingspolicy och med stöd av Upphandlingscenter (UHC), svara för alla upphandlingar med undantag för direktupphandlingar och vad som i Lag om offentlig upphandling definieras som byggtreprenader samt konkurrensutsättningar enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem.

I grunden är skapandet av UHC ett sätt att förstärka de medverkande kommunernas samlade upphandlingskompetens och skapa en större affärsnytta.

Fördjupad granskning

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i de sju samverkanskommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter fått i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan. Uppdraget avser 2022 års revision.

Syftet med granskningen var att bedöma om den gemensamma upphandlingsnämnden i rimlig utsträckning säkerställer att Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) samt övriga styrdokument på området följs. Syftet var även att bedöma om nämnden hör sammat de rekommendationer om förbättringsarbete som revisorerna lämnade 2017.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningen är att GNU och de samverkande kommunerna haft en positiv utveckling sedan revisorerna genomförde sin senaste granskning.

Det finns utvecklingsområden och i rapporten framgår några rekommendationer till GNU och samtliga kommuner.

Identifierade förbättringsområden

Vid granskningen har förbättringsområden identifierats för både GNU och de samverkande kommunerna. GNU har fått fyra rekommendationer utifrån granskningen:

1. Att stärka den interna kontrollen av upphandlingsunderlag och tillse en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.
2. Att fastställa styrdokument som tydligt fångar hela upphandlingsprocessens moment från den inledande fasen (behovsanalys, marknadsanalys etc.) till efter det att ett avtal är tecknat (utvärdering och uppföljning av avtal).
3. Att säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.
4. Att tillse att ett systemstöd för avvikelshantering implementeras och används ändamålsenligt.

Förslag på åtgärder - GNU:s bedömning av rekommenderade förbättringsområden

Rekommendation nummer ett ”Att stärka den interna kontrollen av upphandlingsunderlag och tillse en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.”

- UhC:s handbok för upphandling och avtalsförvaltning har uppdaterats i februari 2023. Även tillhörande rutiner och mallar har uppdaterats i verksamhetssystemet. Under 2023 fortsätter översyn och uppdatering av tex mallar för upphandlingsdokument.
- Avseende kontroll av upphandlingsunderlag och dokumentation vid upphandling sker utbildningsinsatser gällande handbok och arbetsätt i samband med arbetsplatsträffar under våren 2023. Utbildning i samarbete med Skatteverket genomförs i april 2023.
- I samband med upphandling arbetar UhC med en ’fyra-ögons-princip’ avseende upphandlingar och avtal. En intern kvalitetsgranskning av enhetschef sker alltid av upphandlingsunderlag innan annonsering av upphandling samt även av sakkunnig i kommunen inför annonsering samt tecknande av avtal. Därutöver sker även en kontrasignering av alla avtal som undertecknas, vilket innebär att det alltid är två medarbetare (ansvarig upphandlare och enhetschef/chef UhC) från UhC som ska skriva under avtalet, samt leverantören.
- För kvalitetsgranskning finns en checklista på allt som behöver kontrolleras för att säkerställa att underlaget är annonserbart samt affärsmässigt och följer UhC:s arbetsätt.
- UhC har år 2022 infört digital signering av öppningsprotokoll, vilket UhC inte hade i de öppningsprotokoll som har granskats. Denna åtgärd bedöms minska risk för att signering av öppningsprotokoll av två utsedda personer ”glöms bort” i en numera vardag med distansarbete.

- UhC håller kontinuerliga utbildningar för samverkande kommuner, både för sakkunniga och beställare men även riktade utbildningar och informationsträffar.

Rekommendation nummer två ”Att fastställa styrdokument som tydligt fångar hela upphandlingsprocessens moment från den inledande fasen (behovsanalys, marknadsanalys etc.) till efter det att ett avtal är tecknat (utvärdering och uppföljning av avtal).”

- Under 2023 ser UhC över rutiner och styrande dokument för direktupphandling samt avtalsförvaltning (uppföljning).
- Upphandlingsprocessen styrs övergripande av tecknat samverkansavtal, fastställd upphandlingspolicy och tillhörande tillämpningsanvisningar till upphandlingspolicy samt nämndplanen med vision och inriktningsmål. Utöver dessa har UhC framarbetat stödande dokument så som Handbok för upphandling och avtalsförvaltning, vägledningar, mallar och processbeskrivningar. De övergripande styrdokumenten, samt övriga stödande dokument ingår i UhC:s verksamhetssystem för upphandling och avtalsförvaltning.
- Översyn av nuvarande riktlinjer för direktupphandling har beslutats av GNU. Detta mot bakgrund av vissa förenklingar i Lagen om offentlig upphandling som infördes år 2022.
- Nytt styrdokument har fastställts i september 2022 av Samrådsgrupp med namnet ”Ändamål och uppgifter gällande upphandling och avtalsförvaltning”. För att ha en välfungerande avtalsförvaltning krävs att kontakterna mellan kommunerna och ansvarig upphandlare fungerar väl. Därför har varje avtal en förvaltningsplan. Alla avtal behöver minst en avtalsansvarig från avropande kommun/bolag. Varje enskild kommun/bolag utser sin avtalsansvariga för respektive avtal. Alla avtal behöver en avtalsansvarig från avropande kommun/bolag. Som avtalsansvarig ansvarar man för avtalsuppföljning enligt ”gränsdragningslistan” och aktuell förvaltningsplan för avtalet. Dokument ”Ändamål och uppgifter gällande upphandling och avtalsförvaltning” (gränsdragningslistan) visar fördelningen av ansvar och uppgifter mellan UhC och kommun/bolag. Under 2023 ska implementering ske i alla kommuner och UhC samt utbildningsinsatser.

Rekommendation nummer tre ”Att säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.”

- Översyn av GNU:s samtliga styrdokument sker under 2023. UhC skriver in i sin handlingsplan att årligen se över styrdokument och att de revideras vid behov för att säkerställa dess aktualitet.
- Översyn av nuvarande riktlinjer för direktupphandling har beslutats av GNU. Detta mot bakgrund av vissa förenklingar i Lag om offentlig upphandling som infördes 2022.

Rekommendation nummer fyra ”Att tillse att ett systemstöd för avvikelshantering implementeras och används ändamålsenligt.”

- Tillsammans med samverkande kommuner och utsedd Controllergrupp pågår ett pilotprojekt om införande av digitalt avvikelssystem med koppling till

upphandlingssystem och avtalsdatabas. Målet är att pilotprojektet blir ett inarbetat arbetssätt senast i början av 2024 och att avvikelshantering kommer omfatta samtliga avtal, inte bara särskilda utsedda i pilotprojektet.

- Under 2022 och 2023 pågår ett pilotprojekt tillsammans med samverkande kommuner för att stärka avvikelshantering och förenkla uppföljningen av avvikelser mot slutna avtal. Projektet innebär att beställaren (kommunen) vid en identifiering av en avvikelse ska fylla i ett formulär på UhC:s hemsida. Ny rutin har ännu testats småskaligt, som ett pilotprojekt, för att identifiera eventuella s.k. 'barnsjukdomar' och företeelser som kanske inte fungerar innan de implementerar rutinen. Förhoppningen är att den nya rutinen för avvikelser ska tillämpas fullt senast under år 2024.
- Upphandlingssystemet kommer under 2023 att utvecklas med en modul – "Avtalsanalys" som är till för avtalsuppföljningen av varje ramavtal. Till detta kommer den digitala avvikelshantering att vara en del vid uppföljningarna för att alla aktiviteter i avtalsförvaltningen ska finnas på ett ställe.

Sammanfattning

De rekommendationer som lämnas i rapporten och redovisade åtgärder i detta yttrande kommer att hanteras i särskild handlingsplan för år 2023, såväl av UhC som i samråd med de sju samverkande kommunerna.

LUDVIKA KOMMUN

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Leif Pettersson
Ordförande

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

Rapport

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gägnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner

KPMG AB

2022-12-16

Antal sidor 34 (39 inkl. bilaga)

Antal bilagor 1

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gäddede-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	6
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	7
2.2	Revisionskriterier	8
2.3	Metod	8
3	Resultat av granskningen	9
3.1	Styrning och organisation	9
3.2	Organisation och ansvar	17
3.3	Uppföljning av ingångna avtal	23
3.4	Intern kontroll av upphandling och inköp	28
3.5	Stickprovsgranskning	31
4	Slutsats och rekommendationer	33
4.1	Sammanfattande bedömning	33
4.2	Rekommendationer	33
	Bilaga – Stickprovsgranskning	35

2022-12-16

1 Sammanfattning

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i de sju samverkanskommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter fått i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan (GNU). Uppdraget avser 2022 års revision.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om GNU i rimlig utsträckning säkerställer att Lagen om offentlig upphandling (LOU) och övriga styrdokument på området följs. Syftet har även varit att bedöma om nämnden hörsammat de rekommendationer om förbättringsarbete som revisorerna lämnade 2017.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att GNU och de samverkande kommunerna i vissa delar kan stärka sin följsamhet till lagkrav och fastställda styrdokument på området. Vi bedömer att kommunstyrelsen i de granskade kommunerna inte, i tillräcklig utsträckning, hörsammat de rekommendationer om förbättringsåtgärder som revisorerna lämnade 2017. Granskningen visar bland annat att det kvarstår insatser för att säkerställa att samtliga kommuner årligen registrerar och sammanställer direktupphandlingar enligt gällande riktlinjer för direktupphandling. Därtill framgår att kommunerna, med undantag för Ludvika kommun, inte genomför någon strukturerad uppföljning av avtalstroheten.

Följer samverkanskommuner riktlinjer och rutiner som finns på ett ändamålsenligt sätt?
Befintliga styrdokument tillsammans med organisation och löpande utbildningsinsatser bedöms ge förutsättningar för berörda beställare att följa de riktlinjer och rutiner som finns på ett ändamålsenligt sätt.

Finns tillräcklig kunskap och resurser i samverkanskommunen? Finns tillräckliga resurser för att uppfylla ändamål och åtagande så som det beskrivs i samarbetsavtalet?
Vår bedömning är att löpande utbildningsinsatser tillsammans med befintliga styrdokument och organisation ger förutsättningar för att tillse tillräcklig kunskap i samverkanskommunerna. Detta bekräftas även av de intervjuade. Vidare bedöms det efter genomförd granskning finnas personella resurser och kunskap för att uppfylla ändamål och åtagande så som beskrivs i samarbetsavtalet.

Finns rutiner fastställda för hur uppföljning och utvärdering av ingångna avtal ska ske? Sker en uppföljning av avtalstroheten och eventuell avvikelserapportering?
Det finns inte några fastställda rutiner för hur uppföljning och utvärdering av ingångna avtal ska ske. Samtidigt bedömer vi att det av framtiden Handbok för upphandling och avtalsförvaltning, gränsdragningslista, tillsammans med kvalificeringsmatris och tillhörande förvaltningsplaner tydligt framgår hur uppföljning och utvärdering ska genomföras av tecknade avtal.

2022-12-16

Med undantag för Ludvika kommun, bedömer vi att det inte sker en systematisk uppföljning av avtalstrohet i kommunerna vid granskningstillfället.

Slutligen bedömer vi att de rutiner som finns för hantering av avvikelser ger förutsättningar för berörda beställare att följa upp och rapportera eventuella avvikelser. Rutinerna bedöms ligga i linje med praxis.

Är nämndens interna kontroll över upphandlingar tillräcklig? Finns rutiner för att säkerställa att gällande beloppsgränser beaktas vid inköp? Finns kontroller implementerade för att säkerställa att gränsen för direktupphandlingar inte överskrids?

Vår bedömning är att det vid granskningstillfället finns rutiner och kontroller implementerade som syftar till att säkerställa att gränsen för direktupphandling beaktas och inte överskrids. Bland annat genomförs kontroller inom ramen för beslutade internkontrollplaner, både GNU och i kommunerna med undantag för Falu- och Ludvika kommuner under 2022. Vidare genomförs kvalitetsgranskningar av upphandlingsunderlag och avtal, samt erhållna byggentreprenadupphandlingar. Därtill genomförs löpande manuella kontroller av utbetalningsjournaler, där stickprovskontroller sker om det förekommer nya leverantörer eller inköp som i övrigt bedöms vara avvikande. För de kommuner som inte själva genomför direktupphandlingar så för UhC även logg i en Excel-fil avseende samtliga inköp som överskrider 100 000 kronor, för att kontrollera att flera mindre inköp inte resulterar i att enskilda kommuner överskrider direktupphandlingsgränsen.

Genomförs enskilda upphandlingar i enlighet med gällande regelverk?

Vår bedömning är att enskilda upphandlingar i stora delar genomförs av upphandlingar som efterlever gällande regelverk. I ett av tolv av genomförda stickprov kan vi inte verifiera om två personer suttit med vid anbudsöppnande. I detta stickprov saknas ett bestyrkande av antalet närvarande personer genom exempelvis en signatur. Enligt intervjuade har två personer närvarat vid anbudsöppnandet, men att UhC brustit i rutinen för dokumentation vid detta tillfälle.

Enligt LOU 12 kap 10 § ska anbud öppnas samtidigt och så snart som möjligt efter anbudstidens utgång vid en förrättning där *minst två personer* som utsetts av den upphandlande myndigheten ska delta. Vidare ska anbuden föras upp i en förteckning, som *ska bestyrkas* av dem som deltar i förrättningen. Det faktum att erhållet anbudsöppnande inte bestyrkts av närvarande personer bedömer vi som en brist. Vår bedömning är att GNU måste säkerställa en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi den gemensamma nämnden för upphandling att:

- stärka den interna kontrollen av upphandlingsunderlag och tillse en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.

2022-12-16

- fastställa styrdokument som tydligt fångar hela upphandlingsprocessens moment från den inledande fasen (behovsanalys, marknadsanalys etc.) till efter det att ett avtal är tecknat (utvärdering och uppföljning av avtal).
- säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.
- tillse att ett systemstöd för avvikelshantering implementeras och används ändamålsenligt.

Kommunstyrelsen i de samverkande kommunerna rekommenderas att:

- säkerställa att direktupphandlingar årligen registreras och sammanställs enligt riktlinjer för direktupphandling.
- säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.
- tillse att kommunen representeras i den referensgrupp som genomför upphandlingen.

Kommunstyrelsen i Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, och Sätters kommuner rekommenderas att:

- tillse en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av kommunens avtalstrohet.

Kommunstyrelsen i Ludvika kommun rekommenderas att:

- överväga risker kopplade till upphandling och inköp inom ramen för internkontrollplanen.

2022-12-16

2 Bakgrund

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i de sju samverkanskommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter fått i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning av den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan. Uppdraget avser 2022 års revision.

De sju kommunerna har kommit överens om att samverka avseende upphandlingar, i en gemensam nämnd kallad Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU). Samverkan avser all kommunal verksamhet oavsett verksamhetsform och regleras i nämndens reglemente¹. GNU är tillsatt i Ludvika kommun och ingår därmed i Ludvika kommuns organisation. Nämndens uppgift är att utifrån fastställd gemensam upphandlingspolicy tillhandahålla kompetens i upphandlingsfrågor och svara för genomförandet av alla upphandlingar som rör varor och tjänster, med undantag för byggtreprenader samt konkurrensutsättningar utifrån LOV och direktupphandlingar. Nämnden, som består av sju ledamöter och sju ersättare, fullgör sitt uppdrag med stöd från Upphandlingscenter (UhC).

Under 2015 genomförde revisorerna en granskning av GNU². I samband med granskningen bedömdes UhC's verksamhet uppfylla sitt ändamål och åtagande i enlighet med befintligt samarbetsavtal, samtidigt bedömdes det finnas förbättringsmöjligheter både i verksamheten hos UhC och i respektive samarbetskommun. Granskningen från 2015 visade även att den löpande kommunikationen mellan UhC och respektive kommun kunde stärkas samt att kommunerna upplevde att upphandlingar avvikit både tids- och kvalitetsmässigt. Under 2017 valde revisorerna att följa upp 2015 års granskning. Den sammanfattande bedömningen var att GNU i allt väsentligt säkerställt att de slutsatser och rekommendationer som lämnades i tidigare genomförd granskning hörsammats. I samband med granskningen lämnades dock följande rekommendationer till kommunstyrelsen i de samverkande kommunerna att säkerställa:

- att alla upphandlingar som kommunerna gör skickas till UhC för kvalitetsgranskning enligt gällande rutiner för kvalitetssäkring.
- att direktupphandlingar registreras och sammanställs årligen enligt gällande riktlinjer för direktupphandling.
- att kontroller genomförs av de avtal som inte görs av UhC (t.ex. avtalstrohet).

¹ KF 2020-04-06 §40

² Granskningen avsåg de dåvarande sex samverkande kommunerna: Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnef kommun, Hedemora kommun, Ludvika kommun och Sätters kommun.

2022-12-16

I samband med genomförda riskanalyser bedömer revisorerna i samverkanskommunerna att det finns en generell risk att inköps- och upphandlingsprocessen inte är ändamålsenlig. Utifrån LOU:s långtgående krav på upphandlande myndigheter och sanktioner mot otillåtna genomförda upphandlingar är det i revisorernas mening väsentligt att upphandlingsprocessen fungerar tillfredställande så att kommunerna lever upp till lagens krav på upphandling.

Inom ramen för granskningen avser revisorerna även att följa upp de bedömningar som lämnades i "Uppföljning av upphandlingssamverkan samt granskning av tre upphandlingar" från 2017.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om den gemensamma upphandlingsnämnden i rimlig utsträckning säkerställer att Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) samt övriga styrdokument på området följs. Syftet är även att bedöma om nämnden hört sammat de rekommendationer om förbättringsarbete som revisorerna lämnade 2017. Följande revisionsfrågor besvaras i samband med granskningen:

- Följer samverkanskommuner riktlinjer och rutiner som finns på ett ändamålsenligt sätt?
- Finns tillräcklig kunskap och resurser i samverkanskommunen?
 - Finns tillräckliga resurser för att uppfylla ändamål och åtagande så som det beskrivs i samarbetsavtalet?
- Finns rutiner fastställda för hur uppföljning och utvärdering av ingångna avtal ska ske?
 - Sker en uppföljning av avtalstroheten och eventuell avvikelserapportering?
- Är nämndens interna kontroll över upphandlingar tillräcklig?
 - Finns rutiner för att säkerställa att gällande beloppsgränser beaktas vid inköp?
 - Finns kontroller implementerade för att säkerställa att gränsen för direktupphandlingar inte överskrids?
- Har enskilda upphandlingar genomförts i enlighet med gällande regelverk?

Granskningen avser den gemensamma upphandlingsnämnden. Granskningen avser inte upphandlingar avseende byggtreprenader eller konkurrensutsättning utifrån LOV.

2022-12-16

2.2 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Kommunallag (2017:725) 6 kap.
- Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)
- Inköps- och upphandlingspolicy³
- Reglemente, Gemensam nämnd för Upphandlingssamverkan, KF 2020-04-06 §40
- Samverkansavtal, Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan, KF 2019-10-01 §131

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom

- dokumentstudier av för granskningen relevant dokumentation som exempelvis samverkansavtal, nämndplan 2022–2024, upphandlingspolicy och riktlinjer för upphandling, riktlinjer för direktupphandling, upphandlingsplan 2022–2023, samverkanskommunernas beslutade styrdokument inom området och respektive internkontrollplan för år 2022. Därtill har en större mängd upphandlingsunderlag granskats i samband med genomförd stickprovsgranskning.
- intervjuer har genomförts med verksamhetschef för UhC, enhetschef för Varor och tjänster, ekonomichefer i respektive medlemskommun. Avstämningar har även gjorts med ekonom/inköpsansvariga i samverkanskommunerna.
- stickprovsgranskning. Se avsnitt 3.5 för en detaljerad beskrivning av hur kontrollerna genomförts.

Samtliga intervjuade har beretts möjlighet att faktakontrollera rapporten.

³ KF Ludvika kommun, 2021-04-12 § 45
KF Avesta kommun, 2021-03-29 § 32
KF Gagnefs kommun, 2021-03-08 § 19
KF Sätters kommun, 2021-02-25 § 11
KF Falu kommun 2021-02-23 § 26.
KF Borlänge kommun 2021-02-16 § 6.
KF Hedemora kommun 2021-02-16 § 21

2022-12-16

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrning och organisation

3.1.1 Övergripande mål och indikatorer

För perioden 2022–2024 har GNU beslutat om ett antal inriktningsmål, med tillhörande indikatorer, för att fortsätta arbetet med att utveckla upphandlingsverksamheten och skapa värde för kommunerna. Målen följs upp årligen i samband med revidering av nämndplanen. Se Tabell 1.

Tabell 1

Mål	Indikatorer
Upphandling används som ett strategiskt verktyg att nå våra samverkande kommuners mål.	Andel samordnade upphandlingar av annonserade upphandlingar. Antal anbud i avslutade upphandlingar i snitt.
Vi sparar pengar åt våra samverkande kommuner.	Avtalsuppföljningsmöten med leverantör. Uppföljning av avtalstrohet/leverantörstrohet.
Vi arbetar genomgående med hög kvalitet.	Antal frågor som ställs i upphandling i snitt. Antal upphandlingar där anbudsgivarna kontaktas för genomgång av tilldelningsbeslut. Nöjd anbudsgivarindex.
Social hållbarhet är för oss självklart och där ligger vi i framkant	Antal upphandlingar med sysselsättningskrav. Antal upphandlingar med arbetsrättsliga villkor. Antal reserverade upphandlingar. Antal praktikplatser med anledning av sysselsättningskrav i upphandlingar. Antal upphandlingar med krav på tillgänglighet. Antal upphandlingar med krav på jämställdhet.
Miljömässig hållbarhet är för oss självklart och där är vi drivande inom resurshushållning.	Prioriterade upphandling i upphandlingsplanen: 1) Avfallsförebyggande/återbruk

9

2022-12-16

	2) Klimat - fossilfritt 3) Kemikalier 4) Ekomat – lokalproducerat Allmänt miljökrav
Vi är bäst på regional tillväxt.	Antal informationsaktiviteter som genomförs via UhC och/eller tillsammans med näringslivsansvariga/sakkunniga. Andel företag med regional verksamhet som lämnat anbud av totalt antal lämnade anbud. Andel företag med regional verksamhet som tilldelats avtal av totalt antal tilldelade avtal. Företagsklimat – Kommunens upphandling (Svenskt Näringsliv)
Vi arbetar ständigt för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner.	Antal upphandlingar där ny upphandlad lösning är väsentligt annorlunda jämfört med tidigare lösning.

3.1.2 Övergripande styrdokument

Upphandlingsprocessen, i de sju kommunerna, styrs övergripande av tecknat samverkansavtal, fastställd upphandlingspolicy⁴ och tillhörande tillämpningsanvisningar⁵ samt nämndplanen⁶. Utöver dessa har UhC framarbetat stödande dokument så som Handbok för upphandling och avtalsförvaltning, vägledningar, mallar och processbeskrivningar.

De övergripande styrdokument, samt övriga stödande dokument ingår i UhC's verksamhetssystem för upphandling och avtalsförvaltning. Förutom upphandlingspolicy och riktlinjer för direktupphandling finns även en beskrivning av upphandlingsprocessen, en rollbeskrivning av referens/sakkunnig (inklusive checklista), olika utbildningar som bl.a.

⁴ KF Ludvika kommun, 2021-04-12 § 45
 KF Avesta kommun, 2021-03-29 § 32
 KF Gagnefs kommun, 2021-03-08 § 19
 KF Sätters kommun, 2021-02-25 § 11
 KF Falu kommun 2021-02-23 § 26.
 KF Borlänge kommun 2021-02-16 § 6.
 KF Hedemora kommun 2021-02-16 § 21

⁵ GNU 2022-12-05, § 35
⁶ GNU 2021-11-22 §155

2022-12-16

introduktion till LOU samt en beskrivning av kvalitetsgranskningsprocessen av upphandlingsdokument (inklusive checklista) tillgängliga via UhC's hemsida.

Samverkansavtal

Samverkan mellan de sju kommunerna syftar till att bidra till kostnadseffektiva upphandlingar, en upphandlingsprocess som håller hög kvalitet, ett hållbart ekonomiskt, ekologiskt och socialt samhälle, en regional tillväxt och en innovationsutveckling i kommunerna. I avsnitt 3.2.2 redogörs en beskrivning över ansvarsfördelningen mellan UhC och samverkande kommuner utifrån vad som framgår i samverkansavtalet.

Upphandlingspolicy

Upphandlingspolicyn innehåller riktlinjer som, utöver LOU, ska tillämpas vid upphandling av varor och tjänster i kommunerna. Policyn syftar till att:

- lyfta upphandling som ett medel för att främja regional tillväxt och hållbar utveckling,
- vägleda kommunernas anställda kring hur upphandlingar ska genomföras,
- beskriva, för leverantörer, samverkanskommunernas förhållningssätt som köpare,
- bidra till att varor, tjänster och byggtreprenader köps med rätt kvalitet till lägsta kostnad,
- långsiktigt främja en marknadssituation präglad av uthållighet och väl fungerande konkurrens, samt att
- säkerställa att upphandling sker enligt gällande rätt.

Upphandlingar ska genomföras så att ekonomiska, kvalitetsmässiga, miljömässiga, sociala och etiska kriterier inkluderas och beaktas. Vidare ska upphandlingarna följa de gemensamhetsrättsliga principerna för upphandling⁷. Upphandlingspolicyn tydliggör även kommunernas samhälleliga mål och hållbarhetsmål för upphandlingar och inköp; God hushållning med resurser, Miljökrav som strategiskt verktyg, samt Sociala och etiska krav som strategiskt verktyg.

Vid upphandling ska riktlinjerna för god affärsetik följas. De tydliggör hur kommunerna ska agera för att säkerställa ett gott affärsetiskt agerande för att säkerställa att kommunerna upplevs som trovärdiga aktörer i upphandlingar.

⁷ EU-direktiv (2014/24/EU) om offentlig upphandling – De unionsrättsliga principerna om icke-diskriminering, lika-behandling, transparens och öppenhet, proportionalitet samt ömsesidigt erkännande.

2022-12-16

GNU har i uppdrag att ta fram riktlinjer som tillämpningsanvisningar till upphandlingspolicyn. Under 2022 har UhC arbetat fram riktlinjer för upphandling som enligt de intervjuade föreslås till GNU den 5 december 2022. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av förslagna tillämpningsanvisningar.

Tillämpningsanvisningar

Erhållet förslag till tillämpningsanvisningar har brutit ned de övergripande målsättningarna i upphandlingspolicyn ytterligare. Anvisningarna ska vägleda i hur policyn ska omsättas i praktiken och vänder sig främst till medarbetare och förtroendevalda i de samverkande kommunerna.

Syftet med tillämpningsanvisningarna är att skapa ett gemensamt förhållningssätt hos de samverkande kommunerna när det gäller att använda upphandling som ett medel för att främja regional tillväxt och hållbar utveckling inom ramen för UhC's uppdrag.

I tillämpningsanvisningarna tydliggörs bland annat vikten av en gemensam upphandlingsprocess och gemensamma digitala tjänster. GNU genom UhC, vill genom detta säkerställa att kommunerna arbetar likvärdigt med hög kvalitet och hög effektivitet. Varje enskild upphandling följer UhC's upphandlingsprocess. Se Figur 1. Nämnden har i uppdrag att ta fram 'Tillämpningsanvisningar för upphandlingsprocessen' som ska precisera ansvar, aktiviteter och förhållningssätt i de enskilda stegen i den gemensamma upphandlingsprocessen. Inom ramen för granskningen har vi inte tagit del av en tidsram för framtagande av 'Tillämpningsanvisningar för upphandlingsprocessen'.

Figur 1

2022-12-16

Samverkande kommuners miljö/hållbarhetsstrategier samt medarbetare vid UhC har deltagit i framtagandet av förslag till tillämpningsanvisningar. Förslaget är kommunicerat med samrådsgruppen och fastställdes av GNU vid sammanträdet den 5 december 2022, §35.

3.1.3 Riktlinjer för direktupphandling

Direktupphandling är en upphandlingsform enligt LOU och kan användas när värdet som anskaffas inte överstiger lagstadgad direktupphandlingsgräns, 700 000 kronor (2022-02-01). Upphandlingslagstiftningen ställer krav på att en upphandlande myndighet ska besluta om riktlinjer vid användning av direktupphandling. Det finns också krav på att direktupphandlingar som överstiger ett värde av 100 000 kronor ska dokumenteras.

GNU ska, enligt samverkansavtalet, tillse att det finns rutiner, mallar och checklistor för kommunernas direktupphandlingar. Riktlinjer för direktupphandling, som arbetats fram av UhC, fastställdes av GNU samtidigt som upphandlingspolicyn. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa en hög lagefterlevnad och att bidra till en snabb och kostnadseffektiv upphandling inom kommunerna. Eftersom varje enskild kommun fungerar som en upphandlande myndighet är det upp till respektive kommun om de vill fastställa och använda framtagna riktlinjer eller arbeta fram och besluta om egna riktlinjer för direktupphandling. Se Tabell 1 för beskrivning av de kommunspecifika riktlinjer och rutiner som vi erhållit i samband med granskningen.

Vid avsaknad av ramavtal, eller om inköpet inte bedöms överskrida lagstadgad direktupphandlingsgräns får kommunen genomföra en direktupphandling. Det kan även genomföras vid synnerliga skäl⁸ och om förutsättningarna för upphandling utan föregående annonsering⁹ är uppfyllda. Efter en första kontroll, att ramavtal inte finns, ska kommunen enligt riktlinjen alltid förvissa sig om att angivet pris är rimligt genom exempelvis en prisjämförelse mellan olika leverantörer. En upphandling får inte delas upp i syfte att komma under direktupphandlingsgränsen.

För alla direktupphandlingar upp till två prisbasbelopp¹⁰ gäller följande riktlinjer:

1. Gör en bedömning om direktupphandlingen tillsammans med tidigare direktupphandlingar av samma slag under innevarande år ryms inom direktupphandlingsgränsen.

⁸ Med synnerliga skäl avses skäl som inte kunnat förutses och som inte kan hänföras till den egna verksamheten som exempelvis bristande planering.

⁹ LOU, kap. 19 a, 3–4§§ samt 6–7§§

¹⁰ Två prisbasbelopp, 2022 - 98 600 kronor

2022-12-16

2. Förfrågan görs via e-post, telefon eller besök hos det antal leverantörer som är befogat med hänsyn till konkurrensläget och upphandlingens värde.
3. Avtal bör ingås genom att båda parter undertecknar skriftligt avtal.
4. Meddela de som lämnat anbud resultatet av direktupphandlingen.

För direktupphandlingar som överskrider två prisbasbelopp gäller följande rutiner:

1. Diarieför upphandlingen
2. Kontrollera om ramavtal finns, använd i så fall detta.
3. Gör en bedömning om direktupphandlingen tillsammans med tidigare direktupphandlingar av samma slag under innevarande år ryms inom direktupphandlingsgränsen.
4. Upprätta vid behov anskaffningsbeslut där beslut och skäl för direktupphandling dokumenteras.
5. Förfrågan görs skriftligt eller via e-post hos det antal leverantörer som är befogat med hänsyn till konkurrensläget och upphandlingens värde.
6. Anbud ska lämnas skriftligt eller via e-post.
7. Avtal ingås genom att båda parter undertecknar skriftligt avtal.
8. Meddela de som lämnat anbud resultatet av direktupphandlingen.
9. Dokumentera direktupphandlingen på särskild blankett.
10. Registrera direktupphandlingen hos registrator.

Enligt riktlinjerna för direktupphandling ska alla direktupphandlingar registreras och sammanställas årligen för att säkerställa att värdet av återkommande likartade direktupphandlingar inte tillsammans överskrider direktupphandlingsgränsen. I samband med 2017 års granskning rekommenderade revisorerna till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun att stärka sin följsamhet till riktlinjerna för direktupphandling med hänvisning till denna riktlinje. Granskningen visar att fyra av sju kommuner; Avesta kommun, Falu kommun, Gagnef kommun och Hedemora kommun upplever att det kvarstår arbete för att säkerställa att samtliga verksamheter sammanställer och registrerar samtliga direktupphandlingar. I samband med granskningen har vi efterfrågat en sammanställning över respektive kommuns direktupphandlingar för perioden januari-november 2022. Endast Hedemora kommun har besvarat frågan och bifogat en sammanställning över genomförda direktupphandlingar för perioden.

2022-12-16

Vi noterar att riktlinjerna för direktupphandling inte reviderats sedan 2020. Det innebär att nuvarande riktlinjer inte tar hänsyn till de förändringar i LOU som trädde i kraft 1 februari 2022. Förändringarna innebar både undantag och tillägg i lagen. Exempelvis har regleringen kring så kallade välfärdstjänster tagits bort och dessutom har det införts en ny möjlighet till direktupphandling i samband med att en upphandling, eller ett avtals giltighet, har blivit överprövad. Därutöver har direktupphandlingsgränserna höjts.

3.1.3.1 Kommunspecifika riktlinjer och rutiner

Som ovan nämnt fungerar respektive kommun som en enskild upphandlande myndighet. Det innebär att varje kommun, i enlighet med LOU kap. 19 a § 15, ska besluta om riktlinjer för direktupphandling. I Tabell 2 redogörs de kommundspecifika riktlinjerna och rutinerna som vi erhållit i samband med granskningen.

Tabell 2

Kommunspecifika riktlinjer och rutiner – En övergripande beskrivning	
Avesta kommun	Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjer för direktupphandling ¹¹ som gäller för hela kommunkoncernen. I riktlinjerna tydliggörs rutinerna kring direktupphandling utifrån fastställda beloppsgränser. Vidare tydliggörs hur inköp ska göras, vem som kan genomföra inköpet, vem som har rätt att besluta om inköp, om konkurrensutsättning ska ske och om en skriftlig förfrågan/ansbud ska upprättas. Därtill framgår när ett skriftligt avtal ska arbetas fram och annan dokumentation ska upprättas. Vi noterar att riktlinjerna hänvisar till icke giltiga beloppsgränser. Avesta kommun tar hjälp av UhC vid direktupphandlingar som överskrider 100 000 kronor.
Borlänge kommun	Fullmäktige har fastställt de av UhC framtagna riktlinjer för direktupphandling ¹² . I kommunens riktlinjer för anskaffning av varor och tjänster ¹³ tydliggörs även rutiner för inköp utifrån fastställda beloppsgränser. Rutinerna tydliggör hur inköp ska göras, vem som kan genomföra inköpet, vem som har rätt att besluta om inköp, om konkurrensutsättning ska ske och om en skriftlig förfrågan/ansbud ska upprättas. Därtill framgår när ett skriftligt avtal ska arbetas fram och annan dokumentation ska upprättas.
Falu kommun	Fullmäktige har fastställt de av UhC framtagna riktlinjer för direktupphandling ¹⁴ . Enligt de intervjuade ska dessa riktlinjer användas vid direktupphandling i kommunen. Falu kommun tar hjälp av UhC vid direktupphandlingar som överskrider 100 000 kronor.

¹¹ KF i Avesta kommun 2020-06-15 § 77

¹² KF i Borlänge kommun 2019-09-17, §138

¹³ KF i Borlänge kommun 2020-06-16, §88

¹⁴ KF i Falu kommun 2019-09-12, §109

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

Gagnef kommun	Fullmäktige har fastställt de av UhC framtagna riktlinjer för direktupphandling ¹⁵ . Enligt de intervjuade ska dessa riktlinjer användas vid direktupphandling i kommunen.
Hedemora kommun	Kommunfullmäktige har fastställt de av UhC's framtagna riktlinjer för direktupphandling, men anpassat dem utifrån kommunens behov. Av riktlinjerna framgår bland annat att alla direktupphandlingar överstigande ett halvt prisbasbelopp, dvs. 24 150 kronor (2022), ska diarieföras och dokumenteras enligt särskild blankett. Vid inköp överstigande ett halvt prisbasbelopp bör även ett avtal upprättas.
Ludvika kommun	Fullmäktige har fastställt de av UhC framtagna riktlinjer för direktupphandling ¹⁶ . I kommunens riktlinje för inköp förtydligas även kommunens rutiner för direktupphandling ytterligare, genom att klargöra att samtliga inköp som överskrider 50 000 kronor upp till 15 % av tröskelvärdet (700 000 kronor, 2022) ska annonseras, registreras och publiceras i avtalsdatabasen. Ludvika kommun tar hjälp av UhC vid direktupphandlingar som överskrider 100 000 kronor. I faktakontrollen framkommer uppgifter om att kommunen under 2022 genomfört direktupphandlingar upp till 700 000 kronor i egen regi utifrån fastställda riktlinjer för direktupphandlingar.
Sätters kommun	Fullmäktige har fastställt de av UhC framtagna riktlinjer för direktupphandling ¹⁷ . Enligt de intervjuade ska dessa riktlinjer användas vid direktupphandling i kommunen.

Intervjuade upplever att riktlinjer avseende direktupphandling är kommunicerade i kommunerna. Därtill framgår att berörda personer vet till vem de kan vända sig till vid frågor som berör upphandling och inköp alternativt var de kan hitta informationen, exempelvis på kommunens intranät/hemsida.

För att upprätthålla en följsamhet mot riktlinjer och lagkrav genomförs även en årlig gemensam utbildningsinsats av UhC. Utbildningsinsatser som riktat sig till enskilda kommuner har även genomförts under 2022. Se avsnitt 3.2.4 för en vidare beskrivning av genomförda utbildningsinsatser.

Nämndplan

Nämndplanen syftar till att förtydliga de ansvarsområden och uppdrag som de sju samverkande kommunerna överlämnat till GNU genom samarbetsavtalet och reglementet. Av planen framgår bl.a. de prioriteringar och strategier som nämnden beslutat om uti-

¹⁵ KF i Gagnef kommun 2019-09-30, §106

¹⁶ KS i Ludvika kommun 2020-01-21, §9, senast reviderad KS 2021-11-30 §209

¹⁷ KF i Sätters kommun 2019-09-19, §194

2022-12-16

från en dialog med de samverkande kommunerna och de fastställda ekonomiska ramar. Planen, som är treårig, beslutas av GNU och revideras årligen. Upphandlingsplanen arbetas fram årligen för att:

- tydliggöra för förtroendevalda och samverkande kommuners ledningar kommande behov av försörjning avseende varor och tjänster, samt vad som kommer att upphandlas de kommande två åren.
- vara ett underlag för UhC's resurs- och arbetsplanering samt samverkande kommuners och bolagens utsedda sakkunniga i referensgrupper.
- vara ett underlag för information om tidig dialog om planerade upphandlingar för leverantörer/företag (lokalt och regionalt näringsliv).

Bedömning

Vi bedömer att GNU säkerställt att det finns styrdokument som på en övergripande nivå tydliggör upphandlingsprocessen. Fastställd policy och tillämpningsanvisningar fångar dock inte hela upphandlingsprocessen utan bedöms kunna tydliggöras vad gäller vilka moment som ska genomföras efter det att ett avtal är tecknat (utvärdering och uppföljning av avtal). Vi noterar att samtliga delar av upphandlingsprocessen framgår i erhållen Handbok för upphandling, se avsnitt 3.3. Denna är dock inte fastställd av GNU.

I samband med granskningen har vi noterat att de av GNU fastställda riktlinjerna för direktupphandling inte har reviderats efter ny lagstiftning trätt i kraft. Vidare har vi även noterat att det i en kommuns riktlinjer för direktupphandling anges felaktiga uppgifter avseende gällande beloppsgränser. För att säkerställa en tydlig styrning av inköp och upphandling, är det av vikt att gällande styrdokument är uppdaterade och aktuella. Med bakgrund av detta bedömer vi att GNU och kommunstyrelsen i respektive kommun tillser att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov för att säkerställa dess aktualitet. Slutligen vill vi understryka vikten av att framtagna tillämpningsanvisningar implementeras ändamålsenligt i samverkanskommunerna.

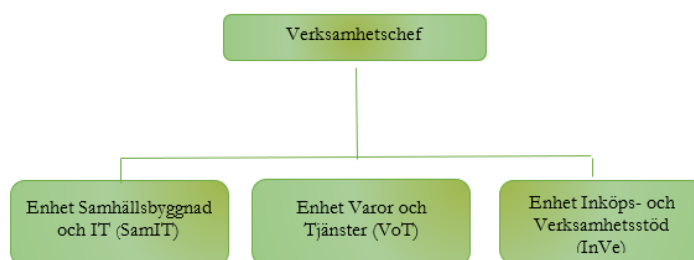
3.2 Organisation och ansvar

3.2.1 Organisation av upphandling och inköp

Sedan 2017 års granskning har UhC genomfört en organisationsförändring. Numera är UhC organiserad i tre enheter; Samhällsbyggnad och IT, Varor och tjänster samt Inköps- och verksamhetsstöd. Respektive enhet, som leds av en enhetschef, ansvarar för olika kategoriområden. All verksamhet styrs övergripande av en verksamhetschef. Se Figur 2.

2022-12-16

Figur 2

Vid granskningstillfället arbetar 26 personer vid verksamheten, vilket innebär en fördubbling av personal sedan 2013 års granskning. Enligt intervjuade på UhC diskuteras resursbehovet löpande för att ligga i linje med vad GNU åtagit sig samt utifrån kommunernas behov. Därtill lyfts även 2017 års revisionsgranskning ha varit en bidragande faktor till att utöka de personella resurserna på UhC.

Arbetsbelastningen hos UhC beskrivs som varierande och periodvis som hög. I samband med tidigare granskning har kommunerna upplevt att upphandlingar avvikit både tids- och kvalitetsmässigt. Enligt intervjuade stämmer denna bild inte överens med dagens organisation och verksamhet. I stället upplever samtliga intervjuade i kommunerna att det vid granskningstillfället finns tillräckliga personella resurser som övergripande säkerställer att upphandlingar genomförs väl, både tids- och kvalitetsmässigt.

Det finns sju utsedda kommunansvariga upphandlare som fungerar som kommunernas primära kontakt på UhC. Upphandlaren finns på plats på kommunen en-två dagar i veckan och är enligt de intervjuade även tillgänglig för frågor övriga dagar. Funktionen upplevs av de intervjuade ha stärkt kommunikationen mellan UhC och kommunerna. En fysisk närvaro ska även bidra till att medarbetare i större utsträckning vänder sig till denna funktion. Vid UhC finns även två avtalsförvaltare och en upphandlingsstrateg.

Inför upphandling ska de kommuner som har för avsikt att vara med i en upphandling utse en representant/sakkunnig att sitta med i den referensgrupp som har det gemensamma ansvaret för upphandlingen under och efter upphandlingen. I referensgruppen finns även UhC representerade genom ansvarig upphandlare.

Inom respektive kommun finns en ut utsedd representant med placering på kommunernas ekonomiavdelning som ansvarar för att stötta verksamheterna ytterligare i frågor som rör upphandling, direktupphandling och övriga inköp. Inköpssamordnaren/inköpsekonomen sitter med i controllergruppen. Se avsnitt 3.2.2.2.

2022-12-16

3.2.2 Samverkansgrupper

I följande avsnitt följer en beskrivning av de samverkansgrupper som finns inom ramen för upphandlingssamverkan och som sker mellan UhC och de sju kommunerna.

3.2.2.1 Samrådsgruppen

GNU ansvarar, genom UhC, för att driva en gemensam samrådsgrupp bestående av ekonomichefer i respektive kommun. Samrådsgruppen hanterar frågor av strategisk karaktär och har beslutanderätt. UhC är sammankallande till mötena som sker, inför varje nämndssammanträde, 5–6 ggr/år (en gång i månaden med uppehåll för sommaren). Enligt intervjuade ekonomichefer upplevs gruppen fungera väl.

3.2.2.2 Controllergruppen

Under 2021 identifierade samrådsgruppen ett behov av att stärka hanteringen av kommunernas avtalsförvaltning. Resultatet blev en controllergrupp som består av en tjänsteperson från respektive samverkande kommun samt representanter från UhC. Det är även controllergruppen, efter beslut i samrådsgruppen, som arbetat fram erhållen gränsdragningslista avseende upphandling och inköp under 2022. Controllergruppen är en arbetsgrupp och har inte någon beslutanderätt. Gruppen träffas två gånger per månad.

3.2.2.3 Lokala upphandlingsgrupp (LUG)

Samverkande kommuner ansvarar för att skapa en lokal upphandlingsgrupp (LUG) bestående av tjänstepersoner i kommunen. Sammansättningen och hur ofta gruppen träffas varierar mellan kommunerna. En del träffas en gång i månaden, medan andra två gånger per termin. Enligt de intervjuade åligger det den enskilde kommunen att besluta om rutiner och processer avseende LUG:en utifrån sin kommuns enskilda behov.

LUG:ens uppgift är att löpande se över den interna organisationen för upphandling och inköp, arbeta fram och löpande se över kommunens upphandlingsplan, rutinerna för direktupphandlingar samt utse representanter/sakkunniga till referensgrupper inför upphandlingar som genomförs av UhC (både gemensamma- och enskilda upphandlingar). I samband med faktakontrollen har det framkommit att LUG:en i Falu kommun inte utser sakkunniga till referensgrupper inför upphandling. Istället är det verksamheterna själva som gör detta.

3.2.3 Roll- och ansvarsfördelning

Roll- och ansvarsfördelning framgår av både samverkansavtal och upphandlingspolicy. Samtliga intervjuade upplever roll- och ansvarsfördelningen som tydlig.

2022-12-16

Vid gemensamma upphandlingar, som sker i samverkan mellan två eller flera av kommunerna, är det UhC som:

- beslutar om genomförande av upphandling,
- utför upphandlingen,
- kvalitetsgranskar den,
- beslutar om tilldelning utifrån fastställd delegationsordning.

UhC ansvarar för att säkerställa strategi, affärsmässiga, juridiska och kommersiella krav i samband med upphandling, medan kommunerna ansvarar för kravspecifikation inkl. verksamhetskrav, kvalitetskrav, funktionskrav och sortimentsuppdelning. Obligatoriska krav, tilldelningskriterier, rangordning samt utvärdering av dessa definieras genom samråd mellan UhC och de upphandlande kommunerna i referensgruppen. Avtal tecknas enligt fastställd delegationsordning. Enligt gränsdragningslistan ansvarar UhC för att uppföljning genomförs i enlighet med fastställt avtal. Respektive kommun ansvarar för att kommunicera eventuella avvikelser till ansvarig upphandlare på UhC. Detta bekräftas av intervjuade på UhC. Rutinen gäller även för kommunspecifika upphandlingar, dvs. upphandlingar som inte genomförs i samverkan.

Vid upphandling av byggtreprenader och konkurrensutsättning enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem är det den enskilda kommunen som beslutar om upphandling, genomför samt beslutar om tilldelning. Enligt samverkansavtalet ansvarar dock UhC för kvalitetsgranskning. I samband med 2017 års granskning lämnade revisorerna en rekommendation om att kommunstyrelsen i kommunerna bör säkerställa att alla upphandlingar som kommunerna gör skickas till UhC för kvalitetsgranskning enligt gällande rutiner för kvalitetssäkring. Enligt de intervjuade vid UhC används denna tjänst i olika utsträckning. Hittills i år har följande antal av kvalitetsgranskning och annonsering av byggtreprenader inkommit till UhC:

- Avesta kommun: två stycken
 - Gamla byn AB: en styck
- Borlänge kommun: noll styck
- Falu kommun: fyra stycken
- Gagnefs kommun: två stycken
- Hedemora kommun: en styck
 - Hedemorabostäder: fyra stycken
 - Hedemora kommunfastigheter: en styck
- Ludvika kommun: noll stycken

2022-12-16

- WBAB: fyra stycken
- Sätters kommun: en styck

Intervjuade i Gagnef kommun uppger att byggentreprenadupphandlingar i vissa fall kvalitetsgranskas av den externa konsult som upphandlats för att genomföra upphandlingen. Intervjuade i Borlänge kommun uppger att kommunens byggupphandlingsentreprenadupphandlingar granskas av kommunens jurister. I samband med granskningen har vi inte erhållit information om det totala antalet genomförda byggentreprenader i respektive kommun.

Intervjuade i kommunerna uppger, i de fall de tillämpar LOV, att det sker ett nära samarbete med UhC.

GNU ska enligt samverkansavtalet, genom UhC, vara behjälpliga med direktupphandlingar. Granskningen visar att tre kommuner; Avesta kommun, Falu kommun och Ludvika kommun har tecknat ett särskilt avtal med UhC för att de ska bistå dem vid direktupphandlingar som överskrider 100 000 kronor.

3.2.3.1 Gränsdragningslista

Under 2022 har samrådsgruppen beslutat om att arbeta fram en gränsdragningslista¹⁸ i syfte att förtydliga roll- och ansvarsfördelning mellan UhC och kommunerna ytterligare. Gränsdragningslistan beskriver roller och ansvar avseende upphandlings- och inköpsprocessens samtliga delar som t.ex. vem som ska kontrollera kvalificeringskrav och följa upp arbetsrättsliga villkor samt vem som ansvarar för att följa upp takvolym (som regleras av avtal fr.o.m. 2021) och kontrollera miljökrav.

3.2.3.2 Delegationsordning

Av GNU's delegationsordning¹⁹ framgår bl.a. att verksamhetschefen för UhC har delegation att besluta om upphandling upp till tre prisbasbelopp²⁰, tilldelning samt undertecknande av avtal vid upphandling av varor och tjänster. Verksamhetschefen har även delegation att avbryta upphandlingar för nämndens räkning samt utse ombud att föra nämndens talan i domstol eller förvaltningsdomstol vid upphandlingsmål.

Delegationsbeslut ska anmälas till nämnden vid nästa sammanträde. Granskning av protokoll tydliggör att nämnden har 'Rapportering av delegationsbeslut' som stående

¹⁸ Samrådsgruppen, 2022-09-09

¹⁹ GNU 2021-09-21 § 19

²⁰ Tre prisbasbelopp, 2022 - 144 900 kronor

2022-12-16

punkt på dagordningen vid samtliga sammanträden under januari 2020 – november 2022.

3.2.4 Utbildningsinsatser

UhC ansvarar för att löpande ge råd och stöd, samt anvisa juridisk kompetens i upphandlingsfrågor till samverkande kommuner. Enligt samverkansavtalet ska UhC anordna en årlig samordnad heldagsutbildning i upphandlingsfrågor. Heldagsutbildningen under 2022 avsåg övergripande information om LOU, inklusive förändringar som gäller från 2022-02-01, riktlinjer för direktupphandling samt rutiner för social hållbarhet och miljö.

Vid intervjuer med ekonomichefer framgår att UhC även genomfört enskilda kommunspecifika utbildningsinsatser i alla kommuner, med undantag för Hedemora kommun, under 2022.

UhC har även under 2022 genomfört interna utbildningsinsatser avseende hållbarhet. Syftet har enligt de intervjuade varit att öka kompetensen hos medarbetarna och aktualisera frågan inom verksamheten. Därtill vill UhC även kunna vara behjälplig i sakkunskap vid frågor från kommunerna.

3.2.5 IT-stöd

GNU ska, genom UhC, enligt samverkansavtalet tillhandahålla en för alla kommuner tillgänglig ramavtalsdatabas.

Enligt de intervjuade använder sig kommunerna och UhC av IT-stödet E-avrop. UhC använder det som upphandlingssystem, avtalsdatabas, vid direktupphandling samt för att möjliggöra digitala signeringar av avtal. UhC ansvarar för att löpande uppdatera och förbättra avtalsdatabasen. Samtliga kommuner använder sig av E-avrop som avtalsdatabas. De fyra kommuner som genomför egna direktupphandlingar använder även modulen 'Direktupphandling' i E-avrop. Av intervjuer framgår att det pågår ett arbete på kommunnivå med att lägga in samtliga avtal i E-avrop. Syftet är bl.a. att förenkla uppföljningen av leverantörstroheten. Det är respektive kommun som ansvarar för att lägga in sina avtal i avtalsdatabasen. Granskningen visar att hur långt varje kommun kommit i processen varierar.

Systemet Power BI används för uppföljning av upphandlingar som överskrider direktupphandlingsgränsen. Uppföljningen avser enligt de intervjuade statistik som exempelvis uppföljning av hur många anbud som inkommit.

2022-12-16

Utifrån intervjuer framgår att berörda medarbetare vid kommunerna har tillgång till information, länkar och lagtext avseende upphandling och inköp samt kontaktuppgifter till UhC via respektive kommuns intranät.

I GNU's nämndplan framgår att nämnden beslutat att ge UhC tre särskilda uppdrag, som syftar till att vidareutveckla verksamheten och stödet till de samverkande kommunerna under perioden 2022–2023. Ett av uppdragen är "Effektivisera arbetsprocesser" och syftar till att effektivisera de interna arbetsprocesserna på UhC med hjälp av digitalisering och systemstöd. I uppdraget åligger det UhC att kartlägga upphandlingsprocessen och att hitta "tidstjuvar" och förbättringsmöjligheter i t.ex. verksamhetssystem med tillhörande mallar och rutiner. Uppdraget ska redovisas i en rapport, 2023/2024, över genomförda och planerade effektiviseringsåtgärder och de nyttor och effekter som åtgärderna bedöms. I samband med intervjuer framgår att uppdraget vid granskningstillfället är pågående och att UhC ämnar redovisa en rapport enligt beslut under nästa år.

Bedömning

Granskningen visar att UhC fördubblat sin personalstyrka sedan 2013. Därtill framgår att intervjuade upplever att det finns tillräckliga personella resurser som övergripande säkerställer att upphandlingar genomförs väl, både tids- och kvalitetsmässigt. Utbildningar genomförs både gemensamt en gång per år, och vid behov hos enskilda kommuner när efterfråga lyfts tills UhC. Därtill framgår av granskningen att intervjuade upplever att det är tydligt vem eller var de ska vända sig med frågor som berör upphandling och inköp. Med bakgrund av detta bedömer vi att det vid granskningstillfället finns personella resurser för att uppfylla ändamål och åtagande så som det beskrivs i samarbetsavtalet, samt att berörda medarbetare i kommunerna möjliges löpande kompetenshöjande insatser av UhC.

Vår bedömning är att upphandlingspolicy, tillämpningsanvisningar och riktlinjer för direktupphandling tillsammans med UhC's organisering och utbildningsinsatser avseende upphandlingsprocessen ger förutsättningar för att kunna följa de riktlinjer och rutiner som finns på ett ändamålsenligt sätt.

3.3 Uppföljning av ingångna avtal

Enligt upphandlingspolicyn är det viktigt att både leverantörer och de samverkande kommunerna uppfyller ingångna avtal vid samtliga inköp. De ramavtal som kommunerna tecknat ska nyttjas och uppföljning av avtal ska ske regelbundet och på ett systematiskt sätt. Som tydliggörs i avsnitt 3.1.1. framgår att GNU beslutat om ett mål, med tillhörande indikatorer, för perioden 2022–2024 som avseende uppföljning:

Mål: "Vi sparar pengar åt våra samverkande kommuner"

2022-12-16

Indikatorer: Avtalsuppföljningsmöten med leverantör samt Uppföljning av avtalstrohet/leverantörstrohet.

Granskningen visar att det inte finns några fastställda styrdokument avseende avtalsuppföljning som tydliggör vilken uppföljning som ska genomföras, hur den ska gå till, vem som ansvarar för uppföljningen eller med vilken frekvens det ska ske.

Under 2019 påbörjade UhC ett arbete för att stärka uppföljning av ingångna avtal och under 2020–2021 infördes nya rutiner och mallar i verksamhetssystemet. Bland annat har UhC arbetat fram ”Handbok för upphandling och avtalsförvaltning” i syfte att stötta upphandlare på UhC. I handboken finns länkar till mallar, rutiner, lagar samt upphandlings- och avtalsuppföljningsstöd. Handboken är inte fastställd av GNU.

I handboken tydliggörs UhC’s rutin för uppföljning av ingångna avtal som även beskrivs av intervjuade. I samband med framtagande av upphandlingsdokument arbetar ansvarig upphandlare fram en förvaltningsplan som ska gälla under hela avtalsperioden. Förvaltningsplanen innehåller fastställd plan avseende möten med leverantören, förtydligande kring vad som ska följas upp, vem som ska göra det, hur ofta, på vilket sätt och status. Denna bifogas upphandlingen eller lämnas till berörda parter på avtalsgenomgången. Ansvar för att följa upp avtalet delas av ansvarig upphandlare samt sakkunnige i kommunen. Beroende på vad som framgår i förvaltningsplanen träffas parterna olika många gånger under avtalsperioden. För att säkerställa tid för uppföljningsmöten ställs ett eller flera påminnelser/larm in i E-avrop, som skickar en påminnelse till berörda personer när det är dags för uppföljning.

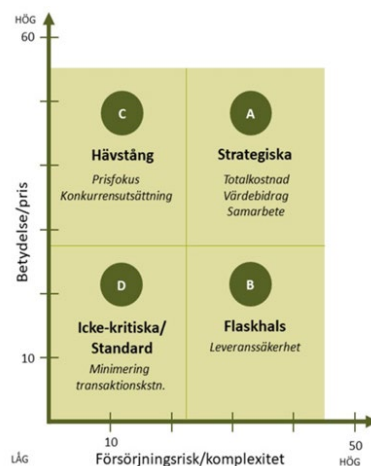
Erhållet förslag till ’Tillämpningsanvisningar för Upphandlingspolicyn’ tydliggör att uppföljning av leveranskvalitet ska ske på olika sätt beroende på om det är en vara, tjänst eller en entreprenad. Hur uppföljningen görs beror på kontraktets värde, om det föreligger risk för överträdelser inom en viss bransch, hur strategiskt viktigt ett avtal är och på hur stora konsekvenser avtalsbrott skulle innebära för ett specifikt avtal. Hur avtalet ska följas upp ska framgå av förvaltningsplanen för respektive avtal. Inom ramen för granskningen har vi kunnat verifiera detta genom exempel på redan framtagna förvaltningsplaner.

Erhållen gränsdragningslista tydliggör att UhC ansvarar för uppföljning av sociala krav, arbetsrättsliga villkor samt eventuella förändringar av avtalsvillkor och prisjusteringar/prisförändringar. Respektive kommun ansvarar för att följa upp miljökrav, göra priskontroller och kontrollera leveranser. Kommunerna ansvarar även för att besluta om förlängning av avtal är aktuellt eller inte, även om ansvarig upphandlare ansvarar för det praktiska genomförandet av en ev. förlängning.

2022-12-16

I samband med den föranalys som görs inför upphandling, klassificeras varje avtal utifrån en framtagen klassificeringsmatris som är baserad på betydelse/pris och försörjningsrisk/komplexitet. Se Figur 3. Klassificeringen avgör hur stor insatsen, vad gäller avtalsförvaltning och uppföljning, ska vara. För varje grupp; A, B, C eller D, finns en framtagen förvaltningsplan med en bruttolista av aktiviteter som ska följas upp och registreras utifrån respektive grupptillhörighet. I förvaltningsplanen framgår bl.a. hur uppföljningen ska gå till, vem som ansvarar för den och med vilken frekvens det ska ske. En bedömning i klassificeringsmatrisen görs enligt de intervjuade på UhC under upphandlingsprocessen, i samband med framtagande av upphandlingsstrategi.

Figur 3

Uppföljning av ingångna avtal, kommunspezifika liksom de som tecknats i samverkan, dokumenteras och sparas i IT-systemet E-avrop, som utöver upphandlingssystem även nyttjas som avtalsdatabas.

3.3.1 Leverantörstrohet, avtalstrohet och avvikelserapportering

3.3.1.1 Leverantörstrohet

Leverantörstrohet innebär att beställare genomför inköp från de leverantörer som organisationen har avtal med. Under 2022 har det pågått ett arbete för att implementera ett IT-stöd som kopplas till ekonomisystemet där kontroller av leverantören sker inför betalning av leverantörsfakturor. Kontroller som görs är t.ex. om leverantören fortfarande betalar sin skatt (F-skattsedel) och om anmärkningar hos någon myndighet tillkommit sedan föregående kontroll. Implementeringen av systemet har enligt de intervjuade kommit olika långt i kommunerna.

2022-12-16

Samtidigt pågår ett arbete för att integrera denna typ av funktion i E-avrop i kommunerna, med undantag för Ludvika kommun som enligt de intervjuade använder sig av ett annat systemstöd för kontroll och uppföljning av leverantörstrohet. Efter en integrering ska korskörning av systemen vara möjlig, vilket genererar statistik över befintlig leverantörstrohet. Denna uppföljning bygger emellertid på att kommunerna lägger in sina avtal i E-avrop, som omnämns i avsnitt 3.2.5. Integreringsprocessen av de två systemen följer implementeringsprocessen av IT-stödet och därför har även den kommit olika långt i olika kommuner. I exempelvis Ludvika kommun beskriver intervjuade att kommunen följer upp leverantörstroheten på detta sätt mellan 1–2 gånger per månad. I Sätters kommun och Gagnef kommun uppges att det vid granskningstillfället kvarstår arbete inom området.

3.3.1.2 Avtalstrohet

Avtalstrohet innebär att beställare köper avtalade produkter från de leverantörer som organisationen har avtal med. Enligt samverkansavtalet ansvarar samverkanskommunerna för att upprätthålla en kontroll på avropsavtalen samt för att kontrollera de takvolymerna som finns förtydligade i alla ramavtal som är skrivna fr.o.m. 2021, dels för hela ramavtalet, dels uppdelat på kommun med hänsyn till behov.

GNU svarar, genom UhC och den utsedda upphandlaren, för att säkerställa att förvaltningarna i kommunerna har kännedom om tecknade ramavtal och betydelsen av köptrohet. Respektive kommun ansvarar för att praktiskt kontrollera avtalstroheten.

I samband med 2017 års granskning lämnades rekommendationen om att tillse att kontroller genomförs av de avtal som inte görs av UhC (t.ex. genom uppföljning av avtalstrohet). Enligt de intervjuade finns goda förutsättningar för kommunerna genom pågående projekt, att styra inköpen till e-handel och inköpssystem, att öka avtalstroheten med korrekta avrop från rätt leverantör. Granskningen visar att kommunerna har tillgång till den data som krävs för att genomföra löpande uppföljningar av avtalstroheten samt för att ta fram nyckeltal som avser avtalstrohet. Därtill har kommunerna även tillgång till inköpsstatistik för att kunna genomföra s.k. SPEND-analyser. Enligt intervjuade genomför ekonomienheten i Avesta kommun kvartalsvisa SPEND-analyser.

Samtidigt visar granskningen att det inte sker någon systematisk uppföljning av avtalstrohet i kommunerna, med undantag för i Ludvika kommun. Enligt de intervjuade har kommunen, genom att använda sig av befintliga stödsystem och tillsätta en tjänst 2018, en ny inköpscontroller, ökat sin avtalstrohet från 76 % (2018) till 94 % (2020).

3.3.1.3 Avvikelseberapportering

Under 2022 har det pågått ett pilotprojekt för att stärka avvikelshanteringen och förenkla uppföljningen av avvikelser. Projektet innebär att beställaren vid en identifiering

2022-12-16

av en avvikelse ska fylla i ett formulär på UhC's hemsida. Beroende på vilken kommun som skickat avvikelsen, så skickas den till rätt kommuns registrator för diarieföring. Registratören ska därefter registrera kommunens avvikelse på rätt avtal i E-avrop och skicka den till avtalsansvarig i kommunen för hantering.

I de fall där UhC bör hantera avvikelsen ska den även skickas till UhC's brevlåda, som då går vidare till ansvarig upphandlare för vidare hantering. Utifrån avvikelsens karaktär (brådskande eller ej brådskande) ska avvikelser hanteras mot leverantör omgående eller vid kommande uppföljningsmöte. Enligt de intervjuade på UhC har den nya rutinen testats småskaligt, som ett pilotprojekt, för att identifiera eventuella s.k. 'barnsjukdomar' och företeelser som kanske inte fungerar innan de implementerar rutinen. Förhoppningen är att den nya rutinen för avvikelser ska tillämpas fullt under 2023.

I samband med intervjuer framgår att kommunerna, utifrån ovan beskrivna rutiner, anpassat dem till sin specifika kommunorganisation. Vidare tydliggörs att rutinerna har kommunicerats och är kända hos kommunerna. Samtliga intervjuade vi talat med upplever att rutiner för avvikelserapportering är tydliga.

Bedömning

Vi kan konstatera att GNU inte fastställt några styrdokument för uppföljning och utvärdering av avtal som tydliggör hur det ska gå till, vem som ansvarar för det och med vilken frekvens det ska ske. Samtidigt bedömer vi att det av framtagna handbok, gransdragningslista, tillsammans med kvalificeringsmatris och tillhörande förvaltningsplaner tydligt framgår hur uppföljning och utvärdering ska genomföras av ramavtal som tecknats med två eller fler kommuner i samverkan.

Med undantag för Ludvika kommun, bedömer vi att det inte sker en systematisk uppföljning av avtalstrohet i kommunerna vid granskningstillfället. Med bakgrund av beslutade mål och indikatorer för perioden 2022–2024 bedöms GNU ha fångat upp behovet av att stärka uppföljningen av avtalstroheten. Det bedömer vi som positivt. Granskningen visar att kommunerna har tillgång till den data som krävs för att genomföra löpande kontroller av avtalstrohet samt för att ta fram nyckeltal som avser avtalstrohet. Därtill har kommunerna även tillgång till inköpsstatistik för att kunna genomföra s.k. SPEND-analyser. Enligt intervjuade genomför ekonomienheten i Avesta kommun kvartalsvisa SPEND-analyser, vilket vi bedömer som positivt. Vi bedömer dock att det kvarstår arbete för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning av avtalstroheten i Avesta kommun, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun och Sätters kommun.

Vår bedömning är att de rutiner som finns för hantering av avvikelser ger förutsättningar för berörda beställare att följa upp och rapportera eventuella avvikelser. Rutinerna bedöms ligga i linje med praxis.

2022-12-16

3.4 Intern kontroll av upphandling och inköp

Utvärdering och intern kontroll av verksamhet som bedrivs inom ramen för GNU genomförs enligt de intervjuade löpande.

3.4.1 Internkontrollplan

Inför 2022 har GNU beslutat om en internkontrollplan²¹ som föregåtts av en riskanalys, där risker och tänkbara kontrollpunkter har inventerats, kvantifierats och prioriterats. Planen omfattar inte någon kontroll som specifikt avser upphandling och inköp. Däremot innehåller den en kontroll avseende "Medarbetarna kompetensutveckling", vilket innebär kontroll av om medarbetarnas kompetensutvecklingsplan följs enligt överenskommelse i medarbetarsamtal 1. Kontrollen har gjorts av samtliga arbetare som under 2022 haft två medarbetarsamtal. I samband med faktakontroll har vi erhållit förslag till uppföljning av den interna kontrollen 2022 som tydliggör att det inte konstaterats några avvikelser vid kontrollen. Nämnden väntas fastställa uppföljningen av internkontroll 2022 vid sammanträdet i januari 2023.

3.4.1.1 Samverkanskommunernas internkontrollplaner

I samband med granskningen har vi erhållit kommunernas internkontrollplaner för 2022. I Tabell 3 redogörs översiktligt vilka kontroller som respektive kommun beslutat om och som kan hänföras till upphandling och inköp. Vi har även efterfrågat internkontrollplaner för 2021. I de fall vi erhållit dem och de innehåller kontroller avseende upphandling och inköp framgår även detta i tabellen. I samband med granskningen har vi inte erhållit underlag som tydliggör resultatet av respektive internkontroll.

Tabell 3

Internkontrollplaner per kommun, 2022	
Avesta kommun	Internkontrollen omfattar följande kontroller som avser upphandling och inköp: "Följsamheten till rutinen för direktupphandlingar", "Korthantering på grund av risken för felaktiga inköp" samt "Hantering av beställning och faktura". I erhållen internkontrollplan för 2021 framgår att kommunstyrelsen gjort en kontroll avseende "Köptrohet".
Borlänge kommun	Internkontrollen omfattar följande kontroller som avser upphandling och inköp: "Diarieföring av avtal inklusive diarieföring av direktupphandlingar". Under 2021 genomfördes kontroll av "Följsamhet till ramavtal".

²¹ GNU 2022-01-31

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

Falu kommun	Falu kommun har inte beslutat om några internkontroller avseende upphandling och inköp inom ramen för internkontrollen 2022. Under 2021 genomförde kommunstyrelsen en kontroll avseende "Direktupphandling".
Gagnef kommun	Internkontrollen omfattar följande kontroller som avser upphandling och inköp: "Hantering av kundfakturerings".
Hedemora kommun	Internkontrollen omfattar följande kontroll som avser upphandling och inköp: "Avtalstrohet". Under 2021 genomförde kommunstyrelsen en kontroll avseende "Avtalstrohet".
Ludvika kommun	Ludvika kommun har inte beslutat om några internkontroller avseende upphandling och inköp inom ramen för internkontrollen 2022. I erhållen internkontrollplan för 2021 finns inte heller några internkontroller avseende upphandling och inköp.
Sätters kommun	Internkontrollen omfattar följande kontroller som avser upphandling och inköp: "Fakturan betalas på rätt dag". Under 2021 genomförde kommunstyrelsen två kontroller avseende upphandling och inköp: "Upphandling/inköp" samt "Inköp av varor och tjänster".

3.4.2 Kontroll av beloppsgränser

Det åligger respektive kommun att säkerställa att lagstadgad direktupphandlingsgräns inte överskrids i samband med direktupphandling. Enligt riktlinjerna för direktupphandling ska alla direktupphandlingar registreras och sammanställas årligen för att säkerställa att värdet av återkommande likartade direktupphandlingar inte tillsammans överskrider direktupphandlingsgränsen.

För de kommuner; Avesta kommun, Falu kommun och Ludvika kommun, som inte själva genomför direktupphandlingar så för UhC logg i en Excel-fil avseende samtliga inköp som överskrider 100 000 kronor. Syftet är enligt de intervjuade på UhC att ha en god kontroll och i längden tillse att lagstadgad direktupphandlingsgräns inte överskrids. Vi har i samband med granskningen endast erhållit en sammanställning av direktupphandlingar från Hedemora kommun.

I Borlänge-, Gagnef-, Hedemora-, och Sätters kommuner beskriver intervjuade att det genomförs en löpande manuell kontroll av utbetalningsjournalen, där stickprovskontroller sker om det förekommer nya leverantörer eller inköp som i övrigt bedöms vara avvikande.

2022-12-16

3.4.3 Övriga kontroller

I samband med upphandling arbetar UhC med en 'fyra-ögons-princip'²² avseende upphandlingar och avtal. Därutöver sker en kontrasignering av alla avtal som undertecknas, vilket innebär att det alltid är två medarbetare (ansvarig upphandlare och enhetschef) från UhC som ska skriva under avtalet, samt leverantören.

En intern kvalitetsgranskning av enhetschef sker av upphandlingsunderlag och avtal samt även av sakkunnig i kommunen inför annonsering samt tecknande av avtal.

Inför attestering av fakturor åligger det granskningsattestant och beslutsattestant att säkerställa att priset på varan/tjänsten är korrekt utifrån avtal, att rätt vara/tjänst har levererats, samt att övriga villkor i avtalet efterlevts.

För att stärka kontrollen av upphandling och inköp inom enskilda kommuner pågår enligt de intervjuade en process för att minska antalet medarbetare som får genomföra beställningar. Initiativet har diskuterats bl.a. i samrådsgruppen men även i de lokala upphandlingsgrupperna (LUG). Exempelvis arbetar de i Ludvika kommun utifrån en beställarorganisation, där det krävs att medarbetare går löpande utbildningar i upphandling och inköp för att kunna få genomföra inköp. Intervjuade från Gagnef kommun och Hedemora kommun beskriver att det pågår ett arbete för att bygga upp en beställarorganisation liknande den i Ludvika kommun, där rollen som beställare kommer med ett krav om en viss kunskapsnivå och fortbildning avseende upphandling och inköp.

En manuell daglig kontroll genomförs enligt uppgift vid varje förvaltning av utbetalningsjournalen, där stickprovskontroller sker om det förekommer nya leverantörer eller inköp som i övrigt bedöms vara avvikande.

I Borlänge kommun finns en rutin på ekonomikontoret att genomföra en stickprovskontroll av avtalstroheten en gång per år. Enligt de intervjuade har ekonomikontoret under 2022 genomfört en kontroll av inköp från IKEA.

Bedömning

Vår bedömning är att det vid granskningstillfället finns kontroller implementerade som syftar till att säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids.

Med undantag för Falu kommun och Ludvika kommun har övriga kommuners styrelser/nämnder beslutat om kontroller avseende upphandling och inköp i samband med

²² Genom att tjänstemän arbetar två och två så att mer än en person har insyn i arbetet minskar bl.a. utrymmet för fel men även mutor och oegentligheter. Principen är vanligt förekommande inom myndigheter som exempelvis Trafikverket.

2022-12-16

beslut om internkontrollplaner 2022, vilket vi bedömer som positivt. Under 2021 genomförde kommunstyrelsen i Borlänge kommun dock en kontroll avseende ”Direktupphandling”. Vår bedömning är att Ludvika kommun kan stärka sin kontroll genom att överväga risker kopplade till upphandling och inköp inom ramen för beslutad internkontrollplan.

Slutligen bedömer vi det som positivt att det genomförs övriga löpande kontroller, både av UhC och av enskilda kommuner, som syftar till att identifiera nya leverantörer eller inköp som i övrigt bedöms avvika.

3.5 Stickprovsgranskning

Inom ramen för granskningen har vi genomfört en stickprovsgranskning av upphandlingsunderlag. Initialt har vi begärt ut en förteckning av upphandlingar genomförda under perioden januari – december 2021. Vid urvalet har vi tagit hänsyn till vilka kommuner som samverkat vid respektive upphandling för att säkerställa en jämn fördelning av granskade upphandlingar mellan kommunerna. Utifrån förteckningen har tolv (12) upphandlingar valts ut för vidare granskning av tillhörande upphandlingsdokumentation. Vi har efterfrågat följande upphandlingsunderlag:

- Förfrågningsunderlag/Administrativa föreskrifter
- Öppningsprotokoll
- Anbudsutvärdering
- Tilldelningsbesked
- Vinnande anbud
- Undertecknat avtal

3.5.1 Övergripande iakttagelser

I samtliga stickprov av vi erhållit efterfrågad upphandlingsdokumentation. I ett av tolv stickprov har vi inte erhållit underlag som stärker, genom en signatur, att två personer suttit med vid anbudsöppnandet. Enligt de intervjuade som stämt av med ansvarig upphandlare har de varit två personer, men att rutinen avseende dokumentation vid anbudsöppnande brustit i detta enskilda fall.

I tio av tolv stickprov har vi erhållit en upphandlingsrapport som upprättats för att övergripande sammanfatta upphandlingen, hur prövning och utvärdering gått till. I rapporten framgår bl.a. ansvarig upphandlare på UhC samt vilka som sitter med i särskild utsedd referensgrupp. Vi noterar att det i två av tio upphandlingsrapporter framgår att inte samtliga samverkanskommuner varit representerade i den referensgrupp som, tillsammans med ansvarig upphandlare, genomför upphandlingen och utvärderingen. Vi har

31

2022-12-16

vid granskningstillfället inte heller erhållit något underlag som tydliggör de enskilda kommunernas skriftliga kravspecifikation inom ramen för dessa upphandlingar. Samtidigt framgår av en annan upphandlingsrapport att det i en referensgrupp närvarat över sju personer från en kommun vid en samverkansupphandling. Enligt de intervjuade från UhC är det viktigt att samverkande kommuner tillser en representation eller på något sätt förmedlar sin kravspecifikation för UhC att ta del av inför upphandlingar. Samtidigt understryker dem vikten av att tillse en effektiv arbetsprocess inom givna tidsramar.

Bedömning

Vår bedömning efter genomförd stickprovsgranskning är att enskilda inköp övergripande föregås av upphandling som efterlever gällande regelverk. Vi ställer oss positiva till framtagna upphandlingsrapporter som på ett tydligt sätt beskriver upphandlingens samtliga skeenden och möjliggör insyn för upphandlande kommuner.

I ett av tolv granskade stickprov noterar vi att endast en person anges ha varit närvarande vid anbudöppnandet. Enligt intervjuade har två personer närvarat vid anbudöppnandet, men att UhC brustit i rutinen för dokumentation vid detta tillfälle. Enligt LOU 12 kap 10 § ska anbud öppnas samtidigt och så snart som möjligt efter anbudstidens utgång vid en förrättning där minst två personer som utsetts av den upphandlande myndigheten ska delta. Vidare ska anbuden föras upp i en förteckning, som ska bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. Det faktum att vi inte kunnat verifiera om två personer deltagit i anbudöppnandet bedömer vi som en brist. Vår bedömning är att GNU måste säkerställa en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.

Slutligen bedömer vi det som en brist att samverkande kommuner, i enlighet med samverkansavtalet, inte säkerställer att kommunen representeras personligen eller skriftligt i den referensgrupp som, tillsammans med ansvarig upphandlare, genomför upphandlingen och utvärderingen. Det är viktigt att enskilda kommuner vid upphandling tillser att upphandlingen ligger i linje med kommunens inköpsbehov.

2022-12-16

4 Slutsats och rekommendationer

4.1 Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att GNU och de samverkande kommunerna i vissa delar kan stärka sin följsamhet till lagkrav och fastställda styrdokument på området. Vi bedömer att kommunstyrelsen i de granskade kommunerna inte, i tillräcklig utsträckning, hörsammat de rekommendationer om förbättringsåtgärder som revisorerna lämnade 2017. Granskningen visar bl.a. att det kvarstår insatser för att säkerställa att samtliga kommuner årligen registrerar och sammanställer direktupphandlingar enligt gällande riktlinjer för direktupphandling. Därtill framgår att kommunerna, med undantag för Ludvika kommun, inte genomför någon strukturerad uppföljning av avtalstroheten.

4.2 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi den gemensamma nämnden för upphandling att:

- stärka den interna kontrollen av upphandlingsunderlag och tillse en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.
- fastställa styrdokument som tydligt fångar hela upphandlingsprocessens moment från den inledande fasen (behovsanalys, marknadsanalys etc.) till efter det att ett avtal är tecknat (utvärdering och uppföljning av avtal).
- säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.
- tillse att ett systemstöd för avvikelshantering implementeras och används ändamålsenligt.

Kommunstyrelsen i de samverkande kommunerna rekommenderas att:

- säkerställa att direktupphandlingar årligen registreras och sammanställs enligt riktlinjer för direktupphandling.
- säkerställa att gällande styrdokument kontinuerligt ses över och revideras vid behov, för att säkerställa dess aktualitet.
- tillse att kommunen representeras i den referensgrupp som genomför upphandlingen.

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

Kommunstyrelsen i Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, och Sätters kommuner rekommenderas att:

— tillse en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av kommunens avtalstrohet.

Kommunstyrelsen i Ludvika kommun rekommenderas att:

— överväga risker kopplade till upphandling och inköp inom ramen för internkontrollplanen.

Datum som ovan

KPMG AB

Anna Hammarsten
Certifierad kommunal revisor

Magnus Larsson
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

2022-12-16

Bilaga – Stickprovsgranskning

Kommun som varit med i upphandlingen	Iakttagelser i granskat upphandlingsunderlag	Kommentar
Leverantör 1		
Falu-, Borlänge-, Hedemora- och Ludvika kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen omfattar flyttjänster för kommunala verksamheter och genomförd genom ett s.k. öppet förfarande.</p> <p>Avtal har tecknats med två leverantörer, varav stickprovet avser en av dessa två.</p>
Bedömning		
Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		
Leverantör 2		
Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika- och Sätters kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p>	<p>Upphandlingen avser digitala tjänster och annonsering i dagspress. Upphandlingen är genomförd genom ett förhandlat förfarande, utan föregående annonsering.</p> <p>Val av förfarande är enligt upphandlingsunderlaget baserat på en bedömning om att det inte finns någon annan leverantör på marknaden då Leverantören äger dagspress för Dalarnas tidningar.</p>
Bedömning		
Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		
Leverantör 3		
Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika- och Sätters kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p>	<p>Upphandling avser IT-tjänst för licenser, produkter och dess tillbehör, tjänster, kompetens och utveckling och genomförd genom ett s.k. öppet förfarande.</p> <p>Tilldelningsgrund är bästa förhållande mellan pris och kvalitet. Avtal har tecknats med en leverantör.</p>
Bedömning		

35

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		
Leverantör 4		
Avesta-, Borlänge, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika- och Sätters kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport. Vi noterar att det endast är två av samverkanskommunerna, Gagnef och Avesta, som finns representerade i referensgruppen i samband med upphandling och utvärdering.</p>	<p>Upphandlingen avser skydds-material och genomförd genom ett öppet förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa förhållande mellan pris och kvalitet har tilldelats upphandlingen. Avtal är tecknat med en leverantör.</p>
Bedömning		
Vid upphandling bör samverkanskommunerna enligt vår bedömning säkerställa att det finns representation i referensgruppen. Detta för att säkerställa att den enskilde kommunen tillser skall-krav som ligger i linje med kommunens behov.		
Leverantör 5		
Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef- Hedemora-, Ludvika- och Sätters kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen avser bygghandelsvaror och genomfördes först genom ett öppet förfarande. Upphandlingen avbröts med anledning av det enbart var en lämplig anbudsgivare. Upphandlingen övergick till förhandlat förfarande utan föregående annonsering.</p> <p>För Falun, Borlänge, Avesta, Hedemora, Ludvika och Säter har avtal tecknats med en leverantör och för Gagnef har annan leverantör tecknats då första leverantören inte mött alla skall-krav hos Gagnef kommun.</p>
Bedömning		
Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		
Leverantör 6		
Avesta-, Borlänge-, Falu-, Hedemora-, Ludvika- och Sätters kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen avser arbetskläder och arbetshandskar, och genomfördes genom ett öppet förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa pris har tilldelats upphandlingen. Avtal är tecknat med en leverantör.</p>

36

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

Bedömning		
Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		
Leverantör 7		
Borlänge-, och Ludvika kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen avser gåvor till anställda och genomfördes genom ett öppet förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa pris har tilldelats upphandlingen. Avtal är tecknat med tre leverantörer varav en leverantör granskats i samband med detta stickprov.</p>
Bedömning		
Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		
Leverantör 8		
Avesta-, Ludvika-, och Sätters kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen avser sakkunnig inom kulturmiljö och genomfördes genom ett öppet förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa pris har tilldelats upphandlingen. Avtal är tecknat med tre leverantörer varav en leverantör granskats i samband med detta stickprov.</p>
Bedömning		
Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		
Leverantör 9		
Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora- och Ludvika kommuner	<p>Vi noterar att erhållet anbudsöppnande inte är signerat. Vidare framgår att endast en varit närvarande vid öppnandet.</p> <p>Övrigt upphandlingsunderlag, dvs. förfrågningsunderlag, anbudsutvärdering, tilldelningsbeslut samt avtal bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen avser drivmedel, stationstankning och har genomförts genom ett öppet förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa pris har tilldelats upphandlingen. Avtal har tecknats med en leverantör.</p>

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

Bedömning		
<p>Enligt LOU 12 kap 10 § ska anbud öppnas samtidigt och så snart som möjligt efter anbudstidens utgång vid en förrättning där minst två personer som utsetts av den upphandlande myndigheten ska delta. Vidare ska anbudena föras upp i en förteckning, som ska bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. Det faktum att erhållet anbudsöppnande inte bestyrkts av närvarande personer bedömer vi som en brist. Vår bedömning är att GNU måste säkerställa en hög lagefterlevnad utifrån LOU 12 kap. om dokumentation vid upphandling.</p>		
Leverantör 10		
Borlänge-, Falu-, Hedemora- och Ludvika kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen avser kalkning av sjöar, våtmarker och vattendrag och har genomförts genom ett öppet förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa pris har tilldelats upphandlingen. Avtal har tecknats med två leverantörer inom åtta (8) delområden.</p>
Bedömning		
<p>Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.</p>		
Leverantör 11		
Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora- och Ludvika kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport. Vi noterar att det endast är två av samverkanskommunerna, Falun och Borlänge, som finns representerade i referensgruppen i samband med upphandling och utvärdering.</p>	<p>Upphandling avser en utredning om kränkande särbehandling och genomfördes genom ett förenklat förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa förhållande mellan pris och kvalitet har tilldelats upphandlingen. Avtal är tecknat med en leverantör.</p>
Bedömning		
<p>Vid upphandling bör samverkanskommunerna enligt vår bedömning säkerställa att det finns representation i referensgruppen. Detta för att säkerställa att den enskilde kommunen tillser skall-krav som ligger i linje med kommunens behov.</p>		
Leverantör 12		
Borlänge-, Falu- och Sätters kommuner	<p>Erhållet upphandlingsunderlag bedöms ligga i linje med praxis.</p> <p>I detta stickprov har vi erhållit en särskilt upprättad upphandlingsrapport.</p>	<p>Upphandlingen avser hyrs, tvätt och distribution av arbetskläder och har genomförts genom ett öppet förfarande.</p> <p>Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till bästa förhållande mellan pris och kvalitet har</p>

38

Avesta-, Borlänge-, Falu-, Gagnef-, Hedemora-, Ludvika-, och Sätters kommuner
Granskning av den gemensamma upphandlingsnämnden

2022-12-16

		tilldelats upphandlingen. Avtal är tecknat med en leverantör.
Bedömning		
Vi har inga övriga kommentarer avseende stickprovet.		

Utvärdering av upphandlingssamverkan för 2022

Förslag till beslut

1. Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan godkänner redovisningen och beslutar att
2. Upphandlingscenter ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan till kommande möte för genomförande utifrån pågående analys och slutsats av Nöjd kund-mätning.

Beskrivning av ärendet

Ett led i att ständigt förbättra Upphandlingscenters verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning.

Upphandlingscenters nöjd kundmätning för år 2022 gjordes under perioden februari-mars 2023 och besvarades av 197 personer från samtliga sju samverkande kommuner. Svarsfrekvens för år 2021 var 198 personer.

Enkäten hade 10 faktiska frågor där varje fråga hade fyra svarsalternativ och en bakgrundsfråga om vilken kund (kommun) den svarande representerade. Även möjlighet att lämna kommentar i form av en fritextfråga.

För enkäten som helhet beräknades ett nöjdhetsvärde, som visar hur många av kunderna som är nöjda och som är en summa av hur stor andel som svarat ”Ja, alltid, ”Ja, för det mesta” eller motsvarande.

- Resultatet för 2022 visar att 89,9 % av kunderna sammantaget är nöjda.
- (2021 88,1 %, 2020 89,5 %, 2019 89,7 %, 2018 92 %, 2017 89 %, 2016 87 %, 2015 86 % och 2014 var 84 % av kunderna sammantaget nöjda).

Återigen kan vi konstatera att våra sju samverkande kommuner på det stora hela verkar väldigt nöjda med Upphandlingscenters arbete enligt uppdrag.

Resultat har sammanställts och presenteras i bifogade sammanfattning.

Analys pågår med förslag till förbättringsarbete 2023 för Upphandlingscenter.

Sammanfattning och tillbakablick

För enkäten som helhet beräknades ett nöjdhetsvärde som visar hur många kunder som är nöjda. Nöjdhetsvärdet är en summa av hur stor andel som svarat ”Ja, alltid” och ”Ja, för det mesta” eller motsvarande.

Ludvika kommun och Borlänge kommun har det högsta resultatet i årets mätning medans Hedemora kommun har det lägsta resultatet.

Det totala resultatet för UhC presenteras nedan:

Beställare	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	89,9	88,1	89,5	89,7	92,0
Borlänge	95,7	85,4	85,3	82,8	88,3
Falun	85,6	87,2	85,4	88,5	90,5
Gagnef	89,1	92,7	95,3	97	97,5
Hedemora	83,5	84,2	90,0	96,9	88,7
Ludvika	95,9	90,1	93,5	89,5	94,8
Säter	88,1	86,7	93,3	95,8	95,5
Bolag	88,7	85,2	89,6	89,5	93,9
Avesta	90,8	92,0	94,3		

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilagor:

Bilaga - Nöjd kund-mätning 2022 UhC

Beslut skickas till

Upphandlingscenter för verkställighet
Akten

Upphandlingscenter

FALUN BORLÄNGE REGIONEN

Utvärdering av upphandlingssamverkan för 2022
Nöjd kund-mätning år 2022 för Upphandlingscenter

Sammanfattning

- UhC:s nöjd kund mätning för år 2022 gjordes under februari-mars 2023 och besvarades av 197 personer i samtliga samverkande kommuner.
- Enkäten hade 10 faktiska frågor och en bakgrundsfråga om vilken kund den svarande representerade. Även möjlighet att lämna kommentar i form av en fritextfråga.
- Nöjdhetsvärde för 2022 visar att i snitt 89,9 % av kunderna sammantaget är nöjda. (2021 88,1%, 2020 89,5 %, 2019 89,7%)
- Återigen kan vi konstatera att kunderna på det stora hela verkar nöjda med Upphandlingscenters arbete.

Nöjdkund undersökning 2022

Sammanfattning NKI 2022 = 89,9 % (jämförelse 2021: 88,1 %)

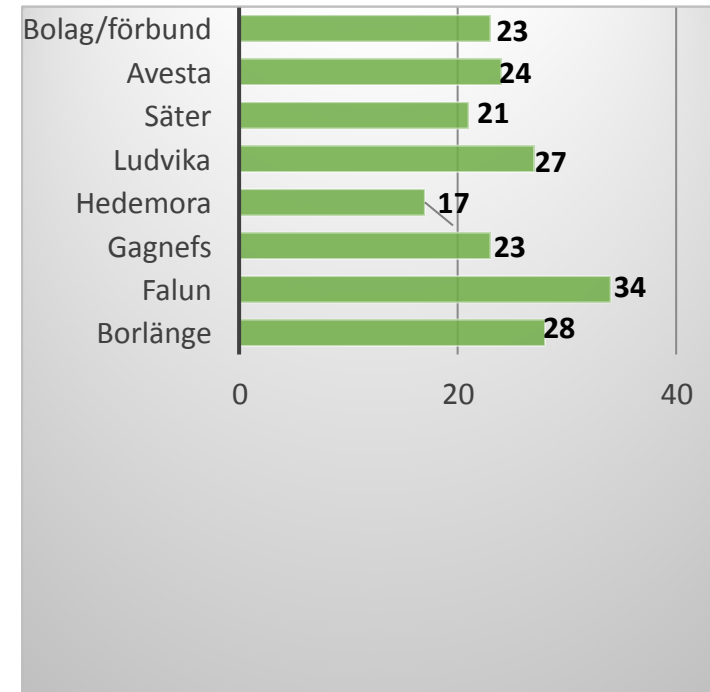
- Ludvika 95,9 %
- Borlänge 95,7 %
- Avesta 90,8 %
- Gagnef 89,1 %
- Säter 88,1 %
- Falun 85,6 %
- Hedemora 83,5 %

Av kommentarerna framgår det bland annat att UhC har en trevlig och kunnig personal.

För vilken kunds räkning har du huvudsakligen varit i kontakt med Upphandlingscenter?

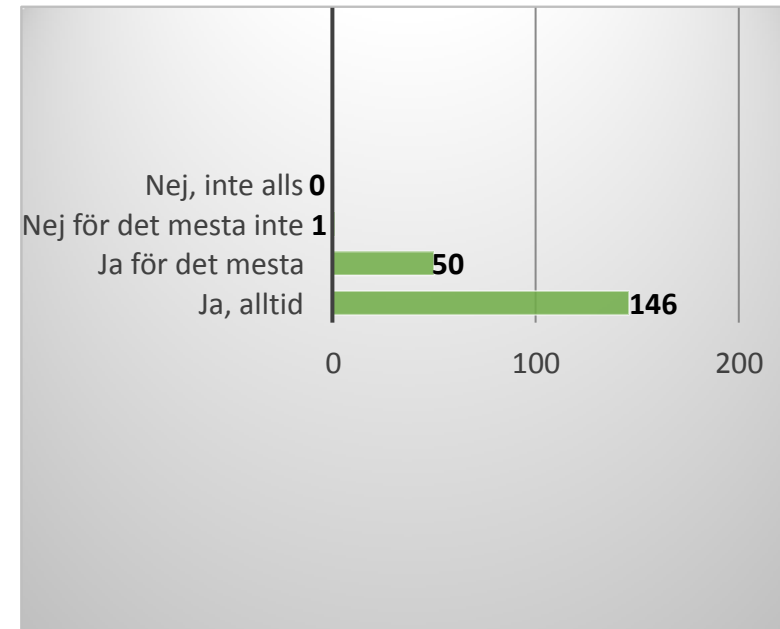
Kommun	Antal	%
Borlänge kommun	28	14,2
Falu kommun	34	17,3
Gagnefs kommun	23	11,7
Hedemora kommun	17	8,6
Ludvika kommun	27	13,7
Sätters kommun	21	10,7
Avesta kommun	24	12,2
Kommunalt bolag/förbund	23	11,7
Totalt	197	100
Svarsfrekvens		
43 % (197/457)		

Jag upplever att den personal jag kommer i kontakt med vid Upphandlingscenter har ett gott bemötande

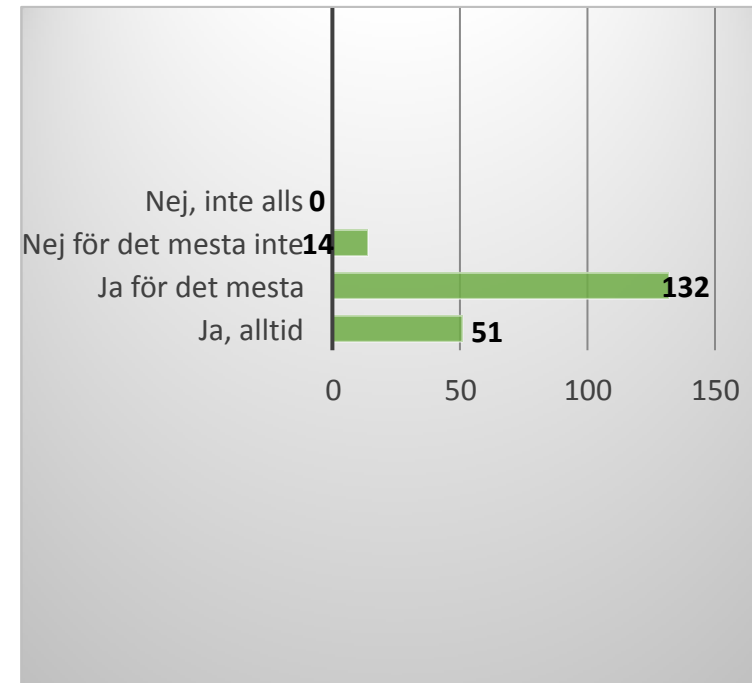
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	146	74,1
Ja, för det mesta	50	25,4
Nej, för det mesta inte	1	0,5
Nej, inte alls	0	0
Totalt	197	100

Jag upplever att jag lätt kan få kontakt med den person eller funktion jag söker vid Upphandlingscenter

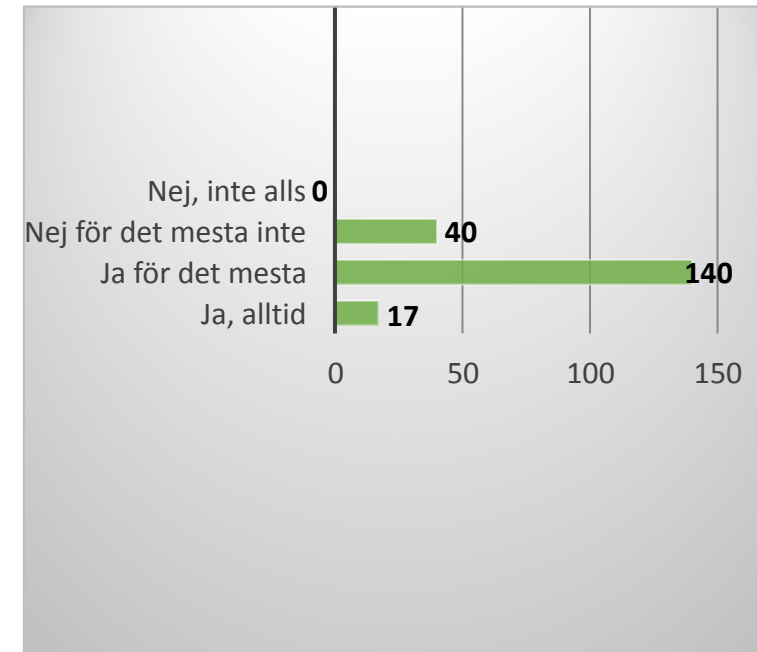
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	51	25,9
Ja, för det mesta	132	67
Nej, för det mesta inte	14	7,1
Nej, inte alls	0	0
Totalt	197	100

Jag upplever att jag lätt hittar den information jag söker kring upphandling t.ex. information om de ramavtal som gäller för min kommun

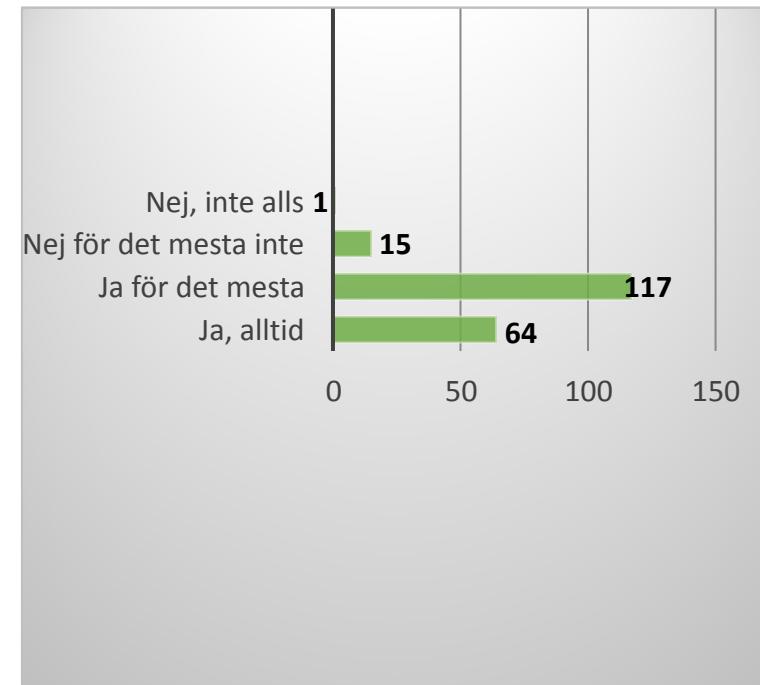
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	17	8,6
Ja, för det mesta	140	71,7
Nej, för det mesta inte	40	20,3
Nej, inte alls	0	0
Totalt	197	100

Jag upplever att personalen vid Upphandlingscenter har god affärs- och upphandlingskompetens för sitt arbete

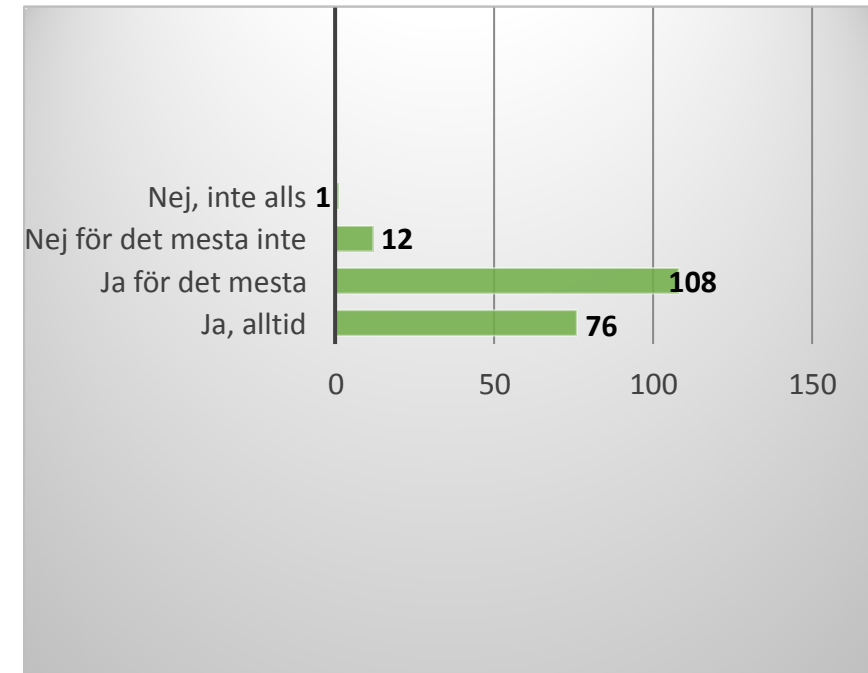
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	64	32,5
Ja, för det mesta	117	59,4
Nej, för det mesta inte	15	7,6
Nej, inte alls	1	0,5
Totalt	197	100

Jag har förtroende för resultatet av Upphandlingscenters tjänster

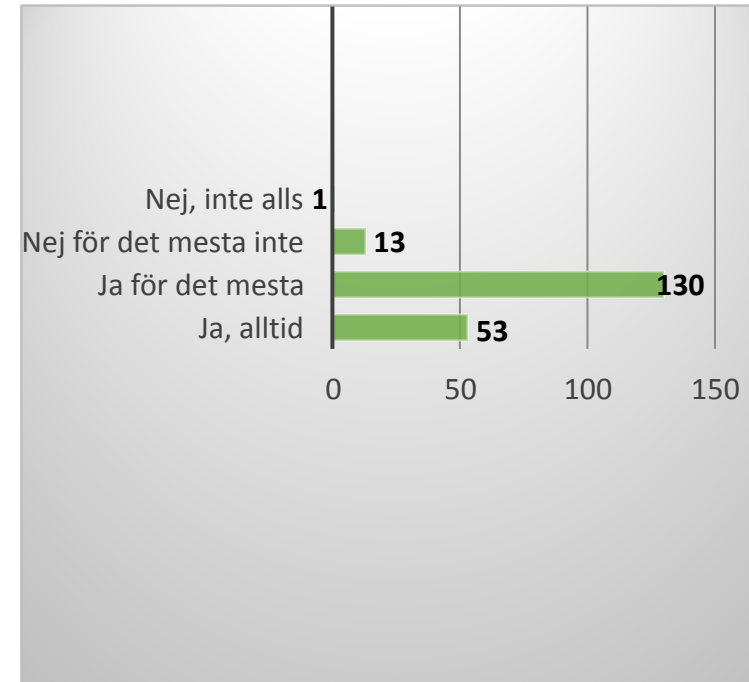
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	76	38,6
Ja, för det mesta	108	54,8
Nej, för det mesta inte	12	6,1
Nej, inte alls	1	0,5
Totalt	197	100

Jag upplever att jag har god möjlighet att påverka utförandet av Upphandlingscenters tjänster (kravspecifikation) och att Upphandlingscenter förstår mina behov som kund

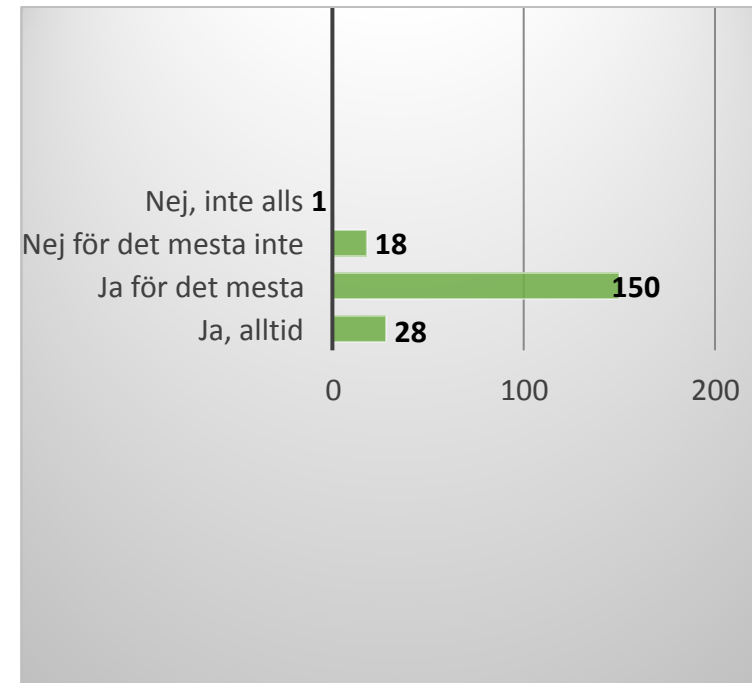
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	53	26,9
Ja, för det mesta	130	66
Nej, för det mesta inte	13	6,6
Nej, inte alls	1	0,5
Totalt	197	100

Jag upplever att avtalen Upphandlingscenter tecknar är lätta att förstå och enkla att använda

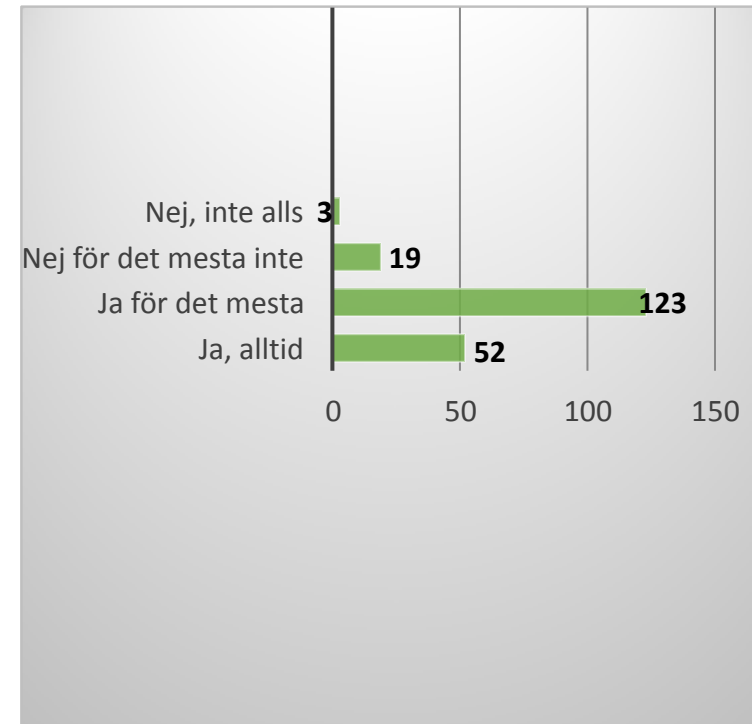
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	28	14,2
Ja, för det mesta	150	76,1
Nej, för det mesta inte	18	9,1
Nej, inte alls	1	0,5
Totalt	197	100

Jag är nöjd med Upphandlingscenters sätt att planera och genomföra upphandlingar

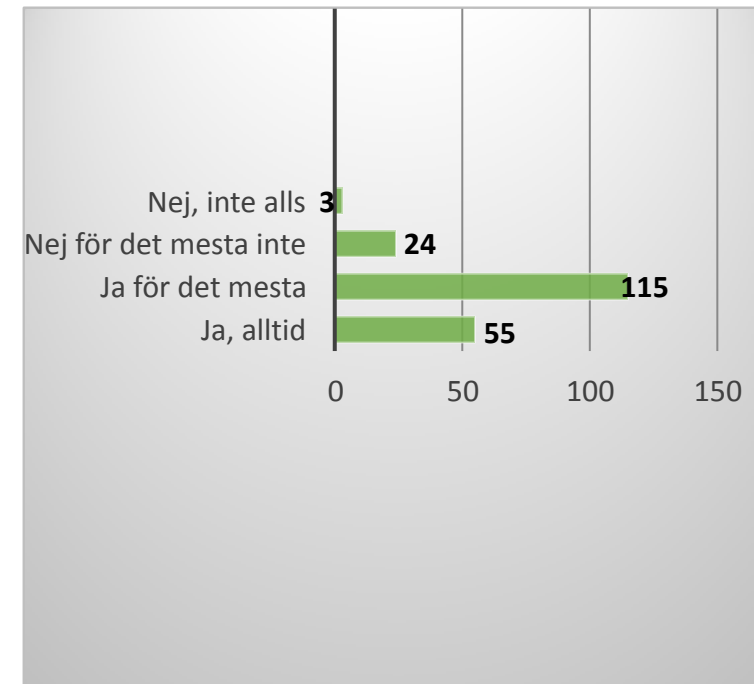
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	52	26,4
Ja, för det mesta	123	62,4
Nej, för det mesta inte	19	9,6
Nej, inte alls	3	1,5
Totalt	197	100

Jag upplever att Upphandlingscenter uppfyller mina förväntningar på ett affärs- och upphandlingsstöd

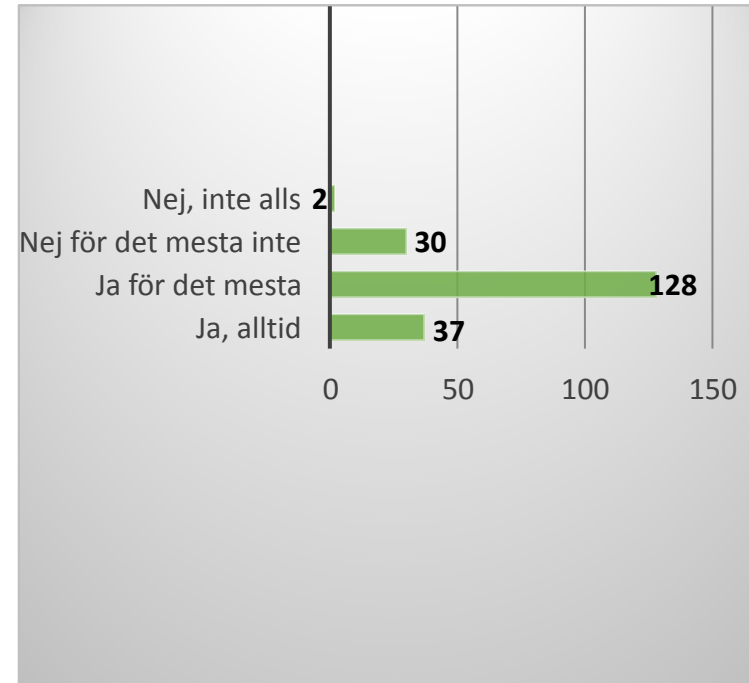
Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	55	27,9
Ja, för det mesta	115	58,4
Nej, för det mesta inte	24	12,2
Nej, inte alls	3	1,5
Totalt	197	100

Tänk dig en perfekt upphandlingsorganisation. Hur nära eller långt ifrån kommer Upphandlingscenter ett sådant ideal?

Svarsalternativ	Antal	%
Ja, alltid	37	18,8
Ja, för det mesta	128	65
Nej, för det mesta inte	30	15,2
Nej, inte alls	2	1
Totalt	197	100

Förslag till handlingsplan 2023

Upphandlingscenter ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för genomförande utifrån pågående analys av Nöjd kund-mätning.

Andra förslag eller synpunkter från GNU välkomnas!

Upphandlingscenter

FALUN BORLÄNGE REGIONEN

Eva-Lena Ernberg/Therese Eriksson
Enhet Inköps- och verksamhetsstöd

Upphandlingscenter
Anders Karlin, 0240-866 09
anders.karlin@ludvika.se

Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan

Information om Upphandlingscenters plan för målaktiviteter 2023 för Ludvika kommun

Förslag till beslut

Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan noterar informationen om Upphandlingscenters plan för målaktiviteter 2023 för Ludvika kommun, enligt bilaga 2 daterad den 14 december 2022.

Sammanfattning

Upphandlingscenter informerar om sin plan för målaktiviteter 2023 för Ludvika kommun, enligt bilaga 2 daterad den 14 december 2022. Aktiviteterna har arbetats fram i dialog med tjänstemän i andra delar av kommunkoncernen och ska bidra till att kommunens övergripande verksamhetsmål uppnås.

Koncernens samtliga föreslagna aktiviteter redovisas i bilaga 3.

Bakgrunden är att kommunkoncernens ledningsgrupp har enats om ett nytt koncept för målstyrning, där vi inför 2023 tydligare än tidigare involverar hela koncernen för att ta fram aktiviteter som ska bidra till att kommunens övergripande verksamhetsmål uppnås. Konceptet innebär att varje förvaltning, bolag och förbund ska ha en plan för sina målaktiviteter, baserat på ett förslag som i dialog arbetas fram i koncernen.

Det finns sedan tidigare totalt 17 konkreta och mätbara resultatmått (målindikatorer) som visar vad vi särskilt vill ska förbättras och uppnås, för att man ska kunna säga att målen är på väg att nås.

Ett brett arbete har skett i koncernen under hösten 2022. Det bildades en arbetsgrupp för vart och ett av de 17 resultatmått. I dialog bemannades de grupperna med representanter för de förvaltningar, bolag och förbund som bedöms kunna bidra med viktiga aktiviteter. Varje grupp har haft i uppdrag att i dialog föreslå aktiviteter som förvaltningar, bolag och förbund ska jobba med under 2023, som ska bidra till förbättringar i det aktuella resultatmålet.

Så här långt har 16 av de 17 arbetsgrupperna lämnat sina förslag till aktiviteter. En grupp har fått mer tid på sig och ska lämna sitt förslag i början av 2023.

Beskrivning av ärendet

Övergripande verksamhetsmål

Vi finns till för Ludvikabon och vill ge bra service i alla våra verksamheter.

Efter beslut i fullmäktige (KF 2020-11-16 § 163) har kommunen för perioden 2021–2025 visionen *Ludvika är framtidens, tillväxtens och möjligheternas kommun* som pekar ut vår långsiktiga färdriktning.

För samma period finns också fem kommunövergripande mål för hur våra verksamheter ska utvecklas, och vad vi satsar särskilt på, för att gynna invånarna och kommunen som helhet.

Verksamhetsmål	En av landets bästa skolkommuner
	En bra kommun att växa upp i
	En tillväxtkommun
	En bra kommun att leva i
	En hållbar kommun

Vi prioriterar barn och unga, arbete och näringsliv samt invånarnas livsmiljö.

Målen ska styra. De visar de politiska prioriteringarna och ska därför ligga till grund för koncernens årliga verksamhetsplanering och

budgetarbete. Enligt fullmäktiges beslut ska kommunens nämnder och bolag bidra till att målen nås, med fokus på de områden där man har störst möjlighet att påverka.

Det finns en kort beskrivning av vad vart och ett av de fem verksamhetsmålen står för. Det finns också totalt 17 konkreta och mätbara resultatmått (målindikatorer) som visar vad vi särskilt vill ska förbättras och uppnås, för att man ska kunna säga att målen är på väg att nås. För varje resultatmått finns också tidsatta målvärden, som behövs för att organisationen på förhand ska kunna planera för ambitionsnivån om *vad* som ska uppnås i verksamheten och *när*. Se bilaga 1.

Nytt koncept för koncernövergripande målarbete

På sitt möte den 14 juni 2022 enades kommunkoncernens ledningsgrupp (tjänstemannanivå) om ett nytt koncept för målstyrning, där vi inför 2023 tydligare än tidigare involverar hela kommunkoncernen för att ta fram aktiviteter som ska bidra till att de övergripande verksamhetsmålen uppnås.

Konceptet innebär att varje förvaltning, bolag och förbund ska ha en plan för sina målaktiviteter, baserat på ett förslag som i dialog arbetas fram i koncernen.

Ett brett arbete har skett i koncernen under hösten 2022. I början av hösten bildades en arbetsgrupp för vart och ett av de 17 resultatmått. Varje grupp leddes av en sammankallande, som blev utsedd av sin förvaltningschef, VD eller förbundschef. Den sammankallande har i dialog bemannat gruppen med representanter för andra förvaltningar, bolag och förbund, som också bedöms kunna bidra med viktiga aktiviteter.

Grupperna har haft i uppdrag att i dialog föreslå aktiviteter som förvaltningar, bolag och förbund ska jobba med under 2023, som ska bidra till förbättringar i de 17 resultatmåten. I de fall där det redan finns kraftfulla aktiviteter och ett naturligt samarbete inom koncernen har uppdraget främst handlat om att samordna och förstärka det som redan görs. I andra fall har det snarare rört sig om att etablera kontakter och/eller ta fram helt nya aktiviteter.

Så här långt har 16 av de 17 arbetsgrupperna lämnat sina förslag till målaktiviteter 2023. En grupp, den som jobbar med att energianvändningen ska minska i våra verksamhetslokaler, har fått mer tid på sig. Den gruppen ska lämna sitt förslag i början av 2023.

Upphandlingscenters målaktiviteter 2023

Utifrån de 16 gruppernas arbete har Upphandlingscenter en plan för målaktiviteter 2023, enligt bilaga 2 daterad den 14 december 2022. Aktiviteterna har arbetats fram i dialog med andra delar av kommunkoncernen och ska bidra till att kommunens övergripande verksamhetsmål uppnås.

Koncernens samtliga föreslagna aktiviteter redovisas i bilaga 3.

Ekonomiska konsekvenser

Mål och ambitionsnivåer ska nås inom de ekonomiska ramarna.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilagor

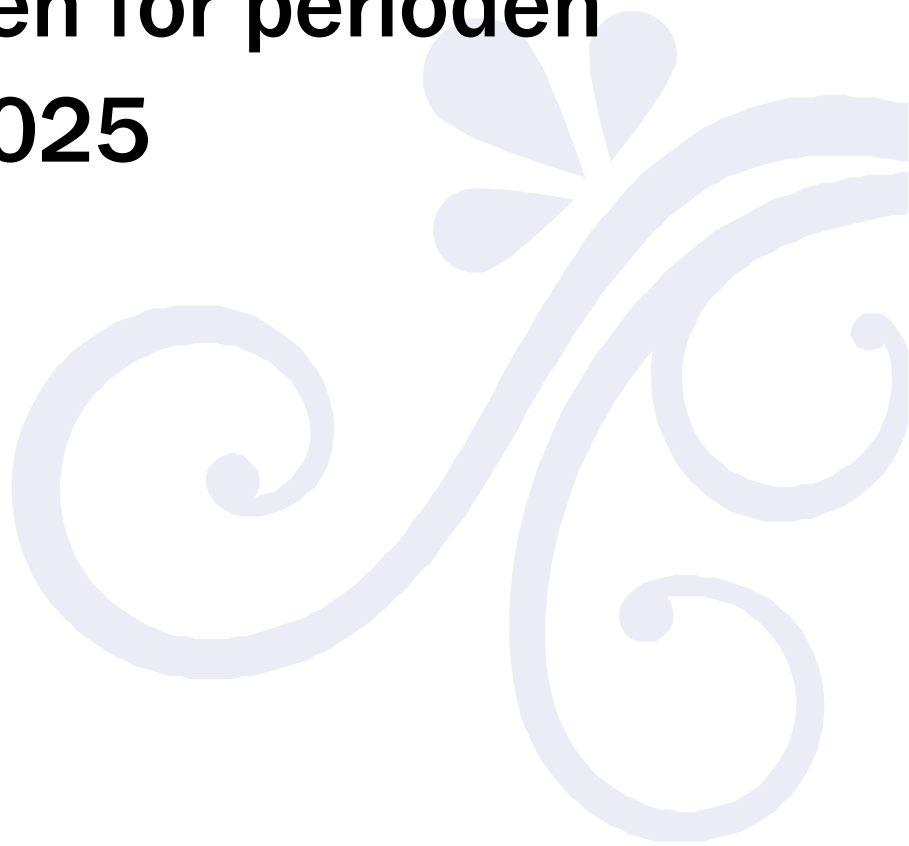
- Bilaga 1 Övergripande verksamhetsmål och resultatmått med målvärden för perioden 2021–2025, daterad den 14 december 2022.
- Bilaga 2 Upphandlingscenters plan för målaktiviteter 2023, daterad den 14 december 2022.
- Bilaga 3 Koncernens samtliga målaktiviteter 2023, daterad den 14 december 2022.

Beslut skickas till

Chef Upphandlingscenter
Kommunstyrelsen för kännedom
Kommunstyrelsens förvaltnings koncernstrateg Mikael Müller för kännedom
Kommunstyrelsens förvaltnings ledningsstrateg Gunilla Andersson för kännedom
Revisorerna
Akten

Övergripande verksamhetsmål och resultatmått med målvärden för perioden 2021–2025

De övergripande verksamhetsmålen

Vi har fem övergripande mål. Det finns en kort beskrivning av vad vart och ett står för.

Det finns också konkreta resultatmått (målindikatorer) som visar vad vi särskilt vill ska förbättras och uppnås, för att man ska kunna säga att målen är på väg att nås.

**En av
landets
bästa skol-
kommuner**

**En bra
kommun
att växa
upp i**

**En tillväxt-
kommun**

**En bra
kommun
att leva i**

**En hållbar
kommun**

En av landets bästa skolkommuner

Det här menar vi med målet

Vi prioriterar barn och unga.
För att kunna trivas och prestera behöver barn och unga känna sig trygga.
Vi satsar på skolan – från förskolan för de allra minsta till grundskolan och gymnasiet.
Utbildningen och kunskaperna ska förbättras, så att ungdomar efter avslutad skolgång står väl rustade för fortsatta studier eller jobb.

Det här jobbar vi särskilt för

- Elevernas studieresultat ska förbättras.
- Eleverna ska känna sig trygga i skolan.
- Utbildningen i förskolan ska stärkas.

En bra kommun att växa upp i

Det här menar vi med målet

Våra barn och unga ska växa upp i trygga miljöer, må bra, känna framtidstro och ha möjlighet till ett rikt fritidsliv.
Ungas drivkraft och vilja att påverka ska tas tillvara.
Skolungdomar ska kunna prova på arbetslivet och knyta kontakter för framtiden, vilket även är viktigt för vår långsiktiga kompetensförsörjning.

Det här jobbar vi särskilt för

- Ungdomar ska känna att de kan påverka kommunen.
- Ungdomar ska kunna sommarjobba i kommunkoncernen.
- Färre barn ska leva i familjer med ekonomiskt bistånd.

En tillväxtkommun

Det här menar vi med målet

Vår kommun ska fortsätta växa, utvecklas och bli mer attraktiv.

Tillväxten i sig skapar resurser, ökar attraktiviteten, ger ett ökat underlag för service, underlättar etableringar och ger nya möjligheter för framtiden.

Ludvika ska vara en bra kommun att driva företag i.

Det här jobbar vi särskilt för

- Befolkningen ska växa.
- Fler arbetstillfällen ska skapas.
- Företagarna ska vara nöjda med det lokala företagsklimatet.

En bra kommun att leva i

Det här menar vi med målet

I hela kommunen ska vi kunna bo bra, leva ett gott liv och ta del av kommunens service och insatser av god kvalitet.

Kultur, idrott, mötesplatser och ett rikt föreningsliv är viktigt både för befintliga invånare och för att attrahera nya.

Ett brett och varierat utbud av fritidsaktiviteter, arrangemang och evenemang bidrar till livskvalitet och stolthet för vår kommun.

Det här jobbar vi särskilt för

- Invånarna ska vara nöjda med att bo och leva i kommunen.
- Invånarna ska vara nöjda med utbudet av aktiviteter och evenemang.
- Äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg.

En hållbar kommun

Det här menar vi med målet

Alla behöver hjälpas åt för att de globala, nationella och lokala miljömålen ska nås.

Vi ska vara pådrivande när det gäller miljö, hållbarhet och hushållning med resurser.

Vi ska både minska vår egen direkta miljö- och klimatpåverkan och underlätta för invånare och företag att minska sin. Det ska vara lätt att göra rätt.

Det här jobbar vi särskilt för

- Mat- och restavfallet ska minska.
- Matsvinnet ska minska i våra serveringar.
- Våra fordon ska köras på fossilfria drivmedel.
- Energianvändningen i våra lokaler ska minska.

Det här jobbar vi särskilt för

En av landets bästa skolkommuner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grundskolelevernas kunskapsresultat ska förbättras 2. Gymnasieelevernas kunskapsresultat ska förbättras 3. Elever ska känna sig trygga i skolan 4. Utbildningen i förskolan ska stärkas
En bra kommun att växa upp i	<ol style="list-style-type: none"> 5. Ungdomar ska känna att de kan påverka kommunen 6. Ungdomar ska kunna sommarjobba i koncernen 7. Färre barn ska leva i familjer med ekonomiskt bistånd
En tillväxtkommun	<ol style="list-style-type: none"> 8. Befolkningen ska växa 9. Fler arbetstillfällen ska skapas 10. Företagarna ska vara nöjda med det lokala företagsklimatet
En bra kommun att leva i	<ol style="list-style-type: none"> 11. Invånarna ska vara nöjda med att bo och leva i kommunen 12. Invånarna ska vara nöjda med utbudet av aktiviteter och evenemang 13. Äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg
En hållbar kommun	<ol style="list-style-type: none"> 14. Mat- och restavfallet ska minska 15. Matsvinnet ska minska i kommunens serveringar 16. Koncernens fordon ska gå på fossilfria drivmedel 17. Energianvändningen i koncernens lokaler ska minska

Resultatmått

En av landets bästa skolkommuner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Genomsnittligt meritvärde avgångselever åk 9 (max=340) 2. Genomsnittlig betygspoäng gymnasiets avgångselever åk 3 (max =20) 3. Andel elever som är trygga i skolan 4. Andel personal inom förskolan med förskollärlärolegitimation
En bra kommun att växa upp i	<ol style="list-style-type: none"> 5. Andel ungdomar med möjlighet att påverka dem som bestämmer i kommunen 6. Antal ungdomar som sommarjobbar i kommunkoncernens verksamheter 7. Antal barn i familjer med ekonomiskt bistånd
En tillväxtkommun	<ol style="list-style-type: none"> 8. Antal invånare 9. Antal arbetstillfällen 10. Företagarnas sammanfattande omdöme om det lokala företagsklimatet
En bra kommun att leva i	<ol style="list-style-type: none"> 11. Andel nöjda invånare med kommunen som en bra plats att bo och leva på 12. Andel nöjda invånare med utbudet av aktiviteter och det lokala kultur- och nöjeslivet 13. Andel nöjda äldre inom äldreomsorgen
En hållbar kommun	<ol style="list-style-type: none"> 14. Mat- och restavfall (kilo/person) 15. Matsvinn i kommunens serveringar (gram/portion) 16. Antal fordon i kommunkoncernen som går på fossilfria drivmedel 17. Energianvändning i kommunkoncernens lokaler (kWh/kvadratmeter)

Resultatmått. Utfall och målvärden

Barn och unga	Utfall					Målvärden				
	2018	2019	2020	2021	2022	2021	2022	2023	2024	2025
En av landets bästa skolkommuner										
Genomsnittligt meritvärde avgångselever åk 9 (max=340)	211	213	212	213	204	214	215	216		220
Genomsnittlig betygspoäng gymnasiets avgångselever åk 3 (max=20)	14,2	13,1	13,8	14,3	14,0	13,5	13,7	13,9		14,2
Andel elever som är trygga i skolan	90%	90%	89%	87%		91%	91%	91%		93%
Andel personal inom förskolan med förskollärläggning	35%	34%	37%	37%	41% ¹⁾	40%	40%	42%		50%
En bra kommun att växa upp i										
Andel ungdomar med möjlighet att påverka dem som bestämmer i kommunen	25%	17%	22%	22%		20%	24%	24%		27%
Antal ungdomar som sommarjobbar i kommunkoncernens verksamheter	237	189	222	276	288	220	247	275		300
Antal barn i familjer med ekonomiskt bistånd	602	628	572	431	397 ²⁾	580	480	410		375

1) Preliminärt 2) Avser november 2022

Arbete och näringsliv	Utfall					Målvärden				
	2018	2019	2020	2021	2022	2021	2022	2023	2024	2025
En tillväxtkommun										
Antal invånare	26 946	26 898	26 604	26 497	26 383 ³⁾	26 750	26 550	26 700		27 000
Antal arbetstillfällen	12 901	12 700	12 407	12 444	-	13 000	13 050	13 100		13 200
Företagarnas sammanfattande omdöme om det lokala företagsklimatet	3,2	3,2	3,0	3,1	3,0	3,1	3,2	3,3		3,5

3) Avser september 2022

Livsmiljö	Utfall					Målvärden				
	2018	2019	2020	2021	2022	2021	2022	2023	2024	2025
En bra kommun att leva i										
Andel nöjda invånare med kommunen som en bra plats att bo och leva på	- ⁴⁾	- ⁴⁾	- ⁴⁾	86%	88%	- ⁴⁾	87%	88%		90%
Andel nöjda invånare med utbudet av aktiviteter o det lokala kultur- o nöjeslivet	- ⁴⁾	- ⁴⁾	- ⁴⁾	60%	70%	- ⁴⁾	60%	61%		63%
Andel nöjda äldre inom äldreomsorgen	89%	85%	93%	- ⁵⁾	79%	88%	89%	89%		93%
En hållbar kommun										
Mat- och restavfall (kilo/person)	227	209	189	187	181 ⁶⁾	195	189	185		170
Matsvinn i kommunens serveringar (gram/portion)	-	64	34	41	38	42	32	32		30
Antal fordon i kommunkoncernen som går på fossilfria drivmedel	-	-	92	214	216 ⁷⁾	- ⁸⁾	220	240		270
Energianvändning i kommunkoncernens lokaler (kWh/kvadratmeter)	152	155	147	151	148 ⁶⁾	149	147	147		140

4) Hämtas från SCB:s medborgarundersökning. Eftersom den gjordes om 2021 saknas utfall för tidigare år, vilket gör att det också saknades något att basera målvärden för 2021 på. 5) På grund av pandemin genomfördes ingen undersökning 2021. 6) Avser oktober 2022 7) Avser april 2022 8) Tidigare gjordes ingen mätning och därmed har inget målvärde kunnat fastställas för 2021.

Upphandlingscenters plan för målaktiviteter 2023

Bilaga 2

Aktiviteterna ska bidra till att resultatmåttarna förbättras och deras målvärden uppnås, så att verksamhetsmålen uppnås

Koncernövergripande målarbete

	Mål	Vi jobbar för att	Resultatmått	Det som ska göras			Den som ska göra det	
				Aktivitet	Antal		Förvaltning/ bolag	Verksamhet
1	En tillväxtkommun	Företagarna ska vara nöjda med det lokala företagsklimatet	Företagarnas sammanfattande omdöme om det lokala företagsklimatet	Anordna upphandlingsträffar. Branschvisa "tidiga dialogträffar" för att ge lokala företag bättre möjlighet att vara med när vi ska handla upp varor och tjänster.	4	tillfällen	KSF och UHC	Näringsliv och Upphandlingscenter
2								
3								
4								
5								
6								

**LUDVIKA
KOMMUN**

**Koncernens samtliga
målaktiviteter 2023**

Fem verksamhetsmål

**En av
landets
bästa skol-
kommuner**

**En bra
kommun
att växa
upp i**

**En
tillväxt-
kommun**

**En bra
kommun
att leva i**

**En
hållbar
kommun**

Målen handlar om vad vår verksamhet gör för invånarna och dem som finns och verkar här. Vi har några få mål, som alla är lika viktiga. Målen mäts med totalt 17 resultatmått (indikatorer).

De 17 punkter vi jobbar särskilt för

En av landets bästa skolkommuner	<ol style="list-style-type: none">1. Grundskolelevernas kunskapsresultat ska förbättras2. Gymnasieelevernas kunskapsresultat ska förbättras3. Elever ska känna sig trygga i skolan4. Utbildningen i förskolan ska stärkas
En bra kommun att växa upp i	<ol style="list-style-type: none">5. Ungdomar ska känna att de kan påverka kommunen6. Ungdomar ska kunna sommarjobba i kommunkoncernen7. Färre barn ska leva i familjer med ekonomiskt bistånd
En tillväxtkommun	<ol style="list-style-type: none">8. Befolkningen ska växa9. Fler arbetstillfällen ska skapas10. Företagarna ska vara nöjda med det lokala företagsklimatet
En bra kommun att leva i	<ol style="list-style-type: none">11. Invånarna ska vara nöjda med att bo och leva i kommunen12. Invånarna ska vara nöjda med utbudet av aktiviteter och evenemang13. Äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg
En hållbar kommun	<ol style="list-style-type: none">14. Mat- och restavfallet ska minska15. Matsvinnet ska minska i kommunens serveringar16. Kommunkoncernens fordon ska köras på fossilfria drivmedel17. Energianvändningen i kommunkoncernens lokaler ska minska

16 av 17 grupper har lämnat sina förslag

1(2)

	Arbetsgrupp	Antal aktiviteter
1	Grundskole-elevernas kunskapsresultat ska förbättras	7
2	Gymnasie-elevernas kunskapsresultat ska förbättras	3
3	Elever ska känna sig trygga i skolan	7
4	Utbildningen i förskolan ska stärkas	15
5	Ungdomar ska känna att de kan påverka kommunen	10
6	Ungdomar ska kunna sommar-jobba i kommun-koncernen	11
7	Färre barn ska leva i familjer med ekonomiskt bistånd	6
8	Befolkningen ska växa	5
9	Fler arbetstillfällen ska skapas	8
10	Företagarna ska vara nöjda med det lokala företagsklimatet	5
11	Invånarna ska vara nöjda med att bo och leva i kommunen	6
12	Invånarna ska vara nöjda med utbudet av aktiviteter och evenemang	9
13	Äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg	7
14	Mat- och restavfallet ska minska	6
15	Matsvinnet ska minska i kommunens serveringar	6
16	Koncernens fordon ska köras med fossilfria drivmedel	9
17	Energianvändningen i kommunkoncernens lokaler ska minska	0
Sammanlagt		120

16 av 17 grupper har lämnat sina förslag

2(2)

	Koncernenhet		Antal aktiviteter
1	Kommunstyrelsens förvaltning	KSF	36
2	Kultur- och samhällsvecklingsförvaltningen	KSUF	27
3	Miljö och bygg	MB	0
4	Social- och utbildningsförvaltningen	SOU	40
5	Vård- och omsorgsförvaltningen	VOO	14
6	Upphandlingscenter	UHC	1
7	IT-center	IT	0
8	Västerbergslagens utbildningsförbund	VBU	12
9	Ludvika Kommunfastigheter/LudvikaHem	LKF/LH	7
10	VB Kraft	VBK	0
11	WessmanBarken Vatten & Återvinning AB	WBAB	8
Sammanlagt			145

1. Grundskoleelevernas kunskapsresultat ska förbättras

Mål *En av landets bästa skolkommuner*
 Vi jobbar för att: *Grundskoleelevernas kunskapsresultat ska förbättras*
 Resultatmått *Genomsnittligt meritvärde avgångselever åk 9 (max=340)*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	SOU	Grundskola	Utveckla lärmiljöer, arbeta med extra anpassningar och förbättra det särskilda stödet för enskilda elever.	1	stycken	Bidrar även till ökad trygghet i skolan. Ökad kostnad.
2	SOU	Grundskola	Arbeta för att öka andelen legitimerade lärare samt ökad lärartäthet.	1	stycken	Bidrar även till ökad trygghet i skolan. Ökad kostnad.
3	SOU	Grundskola	Motverka segregation genom att se över upptagningsområdena och anpassa lokalerna.	1	stycken	Ökad kostnad.
4	SOU	Grundskola	Lovskola årskurs 7-9 (höstlov, sportlov och påsklov).	15	dagar	3-5 dagar per lov. Ökad kostnad.
5	SOU	Grundskola	Sommarskola årskurs 7-8.	50-75	timmar	Ökad kostnad.
6	SOU och KSF	Grundskola och HR	Ta fram en kompetensförsörjningsplan för grundskolan.	1	plan	Samarbete med HR, samt verksamhetschefer skola.
7	VOO och SOU	Grundskola	Frukost på skolan, schemalagd lunch och salladsbuffé. För att fler elever ska äta bra under skoldagen.	2	skolor	Schemalagd lunch Kyrkskolan åk 7. Salladsbuffé Lorensbergskolan åk 7-9. Ökad kostnad för frukost.

2. Gymnasieelevernas kunskapsresultat ska förbättras

Mål *En av landets bästa skolkommuner*

Vi jobbar för att: *Gymnasieelevernas kunskapsresultat ska förbättras*

Resultatmätt *Genomsnittlig betygspoäng gymnasiets avgångselever åk 3 (max=20)*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	VBU och KSF	Gymnasie-skola och HR	Ta fram en kompetensförsörjningsplan för VBU.	1	plan	
2	VBU	Gymnasie-skola	Ändra bussresorna till och från VBU:s skolor. Så att alla elever ska kunna ta åka kollektivt till alla skolenheter=alla elever ska kunna söka till VBU:s samtliga nationella program.	1	stycken	
3	VBU	Grundskola	Skapa trygga och anpassade lärmiljöer för elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF-problematik) och sociala svårigheter.	1	stycken	Gäller både klassrum och allmänna ytor.

3. Elever ska känna sig trygga i skolan

Mål *En av landets bästa skolkommuner*
 Vi jobbar för att: *Elever ska känna sig trygga i skolan*
 Resultatmått *Andel elever som är trygga i skolan*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	SOU	Grundskola	Utveckla lärmiljöer, arbeta med extra anpassningar och förbättra det särskilda stödet för enskilda elever.	1	stycken	Bidrar även till ökad trygghet i skolan. Ökad kostnad.
2	SOU	Grundskola	Arbeta för att öka andelen legitimerade lärare samt ökad lärartäthet.	1	stycken	Bidrar även till ökad trygghet i skolan. Ökad kostnad.
3	SOU	Grundskola	Motverka segregation genom att se över upptagningsområdena och anpassa lokalerna.	1	stycken	Ökad kostnad.
4	SOU och VBU	Grundskola och gymnasieskola	Ändra bussresorna till och från skolorna. Så att bussarna vid skoldagens start och slut angör en hållplats vid skolan.	1	stycken	I dag är resvägen mellan hem och skola inte trygg för alla. Undermåliga hållplatser, vissa busslinjer och resecentrum känns inte trygga. Otrygga resor ökar risken för hemmasittande elever som i sin tur leder till sämre resultat.
5	SOU	Grundskola	Stötta elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF-problematik) och sociala svårigheter.	1	stycken	Svårt att tillgodose dessa elevers behov av t.ex gällande lokal, gruppstorlek, tillgång till extra personalstöd. När skolsituationen inte fungerar kan den även utgöra problem/ fara för andra elever.
6	SOU	Grundskola	Införa organiserade rastaktiviteter.	1	stycken	Aktiviteter som främjar lek och förebygger konflikter. Genomförs av personal som har detta uppdrag i sin tjänst. Ökad kostnad för material och personal.
7	SOU	Förskola, grundskola, gymnasieskola	Ta fram kompetensförsörjningsplan för förskola, grundskola och gymnasieskola	1	plan	Se resultatmått 4 för mer detaljerad information

4. Utbildningen i förskolan ska stärkas

1(2)

Mål *En av landets bästa skolkommuner*

Vi jobbar för att: *Utbildningen i förskolan ska stärkas*

Resultatmätt *Andel personal inom förskolan med förskollärarlegitimation*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	SOU	Förskola och skola	Avtal med lärosäten om arbetsintegrerade lärarutbildningar (AIL).	10	studenter	5 st fsk startade sin utb. HT22 mot Karlstad Universitet, vi vill fortsätta med 5 till HT23.
2	SOU	Förskola och skola	Arbeta för att få till nya samarbeten med fler högskolor och universitet kring verksamhetsförlagd utbildning (VFU).	3	studenter	Avtal klart med två nya lärosäten ht-22, mål att utvidga till fler 2023.
3	SOU och KSF	Förskola, skola och HR	Marknadsföra oss på universitetsmässor i Sverige.	4	mässor	Örebro, Karlstad, Mälardalen (Campusmässor) och Stockholm (Skoljobbmässan).
4	SOU	Förskola och skola	Utveckla introduktionsåret och mentorsprogrammet samt sprida det ut i landet.	1	st	Om vi ökar antalet nyanställda behöver vi fler mentorer.
5	SOU	Förskola	Ta fram en plan för karriärtjänster i förskolan.	4	st	Pedagogiska utvecklingsledare: 2 st läsåret 23-24 samt 2 till läsåret 24-25.
6	SOU och VBU		Marknadsföra lärareutbildningen för gymnasieelever på VBU.	1	gång	Presentation av yrket inför avgångsklasserna på VBU:s studieförberedande program.
7	SOU		Informationsträffar om olika vägar in i lärar- och förskolläraryrket.	2	träffar	Både för allmänheten men också en för de utbildade som arbetar inom SUN. Samarbete med Samarkand
8	SOU och KSF	Förskola, skola och kommunikation	Ta fram nytt material för att använda vid reklam och rekrytering.	1	gång	Ökad kostnad.
9	SOU och KSF	Förskola, skola och kommunikation	Utveckla våra platsannonser, hitta nya forum för annonser samt ökad närvaro i social medier.	1	gång	Ökad kostnad.

4. Utbildningen i förskolan ska stärkas

2(2)

Mål *En av landets bästa skolkommuner*

Vi jobbar för att: *Utbildningen i förskolan ska stärkas*

Resultatmätt *Andel personal inom förskolan med förskollärläggning*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
10	SOU och KSF	Förskola, skola och HR	Delta i rekryteringsmässor utomlands, både digitala samt fysiska.	2	mässor	Digital europeisk jobbmässa i Houten (Nederländerna) tillsammans med Samarkand. Anordnad av EURES.
11	SOU	Förskola och skola	Höja ersättningen till personal som studerar, VFU-handledare samt mentorer för nyanställda	1	gång	Utökad kostnad. Viktigt att ta tillvara på den kompetens vi har hos våra handledare och mentorer så att fler vill arbeta med handledande roller.
12	SOU	Förskola och skola	Utveckla kommunens webbsida och marknadsföra "Växeldra" (förvaltningens processtöd för pedagogisk personal).	1	gång	Vi behöver nå ut med hur vi arbetar i Ludvikas skolor och förskolor.
13	SOU	Förskola	Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och marknadsföra det.	1	gång	Förskolan är i startgruppen för att utveckla sitt SKA enligt liknande modell som "kunsapsresan".
14	SOU	Förskola	Ta fram en digitaliseringsstrategi för förskolan och medarbetarna.	1	stycken	Tillsammans med digitaliseringsledare, verksamhetsutvecklare och rektorer.
15	SOU och KSF	Förskola och HR	Ta fram en kompetensförsörjningsplan för förskolan.	1	plan	Samarbete med HR, samt verksamhetschefer förskola.

5. Unga ska känna att de kan påverka kommunen 1(2)

Mål *En bra kommun att växa upp i*

Vi jobbar för att: *Ungdomar ska känna att de kan påverka kommunen*

Resultatmått *Andel ungdomar med möjlighet att påverka dem som bestämmer i kommunen*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	KSUF och KSF	Alla verksamheter på KSU	Bidra med information till Ungnytt.	40	möten	avstämning varje fredag under året
2	KSUF och KSF	Kultur och ungdom, planering, teknik	Ha dialog med unga om planering och samhällsutveckling.	4	möten	Avstämning 4 ggr/år kring ungas tankar och åsikter
3	SOU och KSUF		Utveckla och delta i elevråd på grundskolan.	1	gång	variera personer inom ksu som besöker elevråd
4	VBV och KSUF		Utveckla och delta i programråd på gymnasiet.	1	gång	variera personer inom ksu som besöker programråd
5	KSUF och SOU		Representanter från olika förvaltningar ska vara på plats på skolan.	2	besök	En önskan från elevråd att fler från kommunen besöker dem
6	KSUF och VBU		Representanter från olika förvaltningar ska vara på plats på skolan.	2	besök	En önskan från elevråd att fler från kommunen besöker dem
7	KSUF, SOU och VBU	Planering och kultur och ungdom	Genomföra en enkätundersökning bland elever kring möjligheten att påverka sin egen hälsa.	1	enkät	Enkät kopplat till god hälsa. Hög + Gynn
8	KSUF	Start i ledningsgruppen	Utbilda personal i Barnkonventionen.	1	kickoff	Utbildning inom ksu på APT (Ledningsgrupp)

5. Unga ska känna att de kan påverka kommunen 2(2)

Mål *En bra kommun att växa upp i*

Vi jobbar för att: *Ungdomar ska känna att de kan påverka kommunen*

Resultatmått *Andel ungdomar med möjlighet att påverka dem som bestämmer i kommunen*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
9	LH, LKF och KSUF	Kultur och ungdom, LKF och LH	Ha dialog med unga om bostäder och lokaler.	1	möte	Dialog med unga kring lokaler de vistas i samt hur de vill bo i framtiden
10	KSUF	fritid/idrott, kultur/ungdom, teknik och	Ha dialog med unga i föreningslivet kring framtidsfrågor och för att utveckla aktiviteter för ungdomar i byarna.	2	möte	

6. Ungdomar ska kunna sommarjobba i koncernen 1(2)

Mål *En bra kommun att växa upp i*

Vi jobbar för att: *Ungdomar ska kunna sommarjobba i kommunkoncernen*

Resultatmått *Antal ungdomar som sommarjobbar i kommunkoncernens verksamheter*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	KSF	AMI	Informera på KSU:s föreningsträffar om vilken möjlighet det är att ta emot sommarjobbare.	4	gångar	
2	KSF	AMI	Uppdatera och målgruppsanpassa informationen om sommarjobb på hemsidan, på Ungnytt och i våra sociala medier.	1	gångar	
3	KSF	AMI	Informera på skolor när det är dags att söka sommarjobb.	3	gångar	Lorensbergskolan, Kyrkskolan och VBU
4	KSUF	Fritid och idrott	Anordna informationsmöten med föreningar.	4	möten	
5	KSUF	Fritid och idrott	Anordna digitalt informationsmöte med föreningar	1	möte	
6	KSUF	Fritid och idrott	Sända information till föreningar.	2	gångar	
7	VOO	Bemanningsenheten	Anordna träffar med verksamhetschefer, enhetschefer, handledare, bemanningsenhet.	4	träffar	En inledande och 3 uppföljande
8	VOO	Bemanningsenheten	Intervjua tidigare Solstrålar om vad de tyckte om sitt sommarjobb. Som underlag för att kunna förbättra inför kommande år.	3	ungdomar	
9	SOU	Förskola och skola	Informera föräldrar genom Unikum.	1	gångar	

6. Ungdomar ska kunna sommarjobba i koncernen 2(2)

Mål *En bra kommun att växa upp i*

Vi jobbar för att: *Ungdomar ska kunna sommarjobba i kommunkoncernen*

Resultatmått *Antal ungdomar som sommarjobbar i kommunkoncernens verksamheter*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
10	SOU	Skola	Inventera fritidshemmens möjligheter att ta emot sommarjobbare.	1	gångar	
11	SOU	Förskola	Inventera förskolornas möjligheter att ta emot sommarjobbare.	1	gångar	

7. Färre barn ska leva i familjer med ekonomiskt bistånd

Mål *En bra kommun att växa upp i*

Vi jobbar för att: *Färre barn ska leva i familjer med ekonomiskt bistånd*

Resultatmått *Antal barn i familjer med ekonomiskt bistånd*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	SOU	IFO	Minska ledtiderna inom försörjningsstöd.	1	gång	Minska från nuvarande 5 till 2 veckor
2	SOU	IFO	Öka antal sommarprojektplatser.	2	platser	
3	SOU och KSF	IFO och AMI	Öka flödet till AMI för anpassade insatser för enskilda individer.	1	gång	
4	SOU	IFO	Genomföra förebyggande budgetrådgivning.	1	gång	
5	KSF	AMI	Öka antalet nystartsanställningar (arbetsmarknadspolitisk insats).	12	stycken	
6	KSF	AMI	Öka antal ungdomsjobb.	10	stycken	

8. Befolkningen ska växa

Mål *En tillväxtkommun*
 Vi jobbar för att: *Befolkningen ska växa*
 Resultatmått *Antal invånare*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	SOU	Grundskola	Förbereda start av engelskspråkig grundskola. Start läsåret 2023/24 av undervisning på engelska upp till 50 %, med svensk läroplan.	1	skola	Det är ännu oklart vilka årskurser som är aktuella vid starten.
2	VBU	Gymnasie-skola	Ansöka om och förbereda internationell gymnasieskola. Start senast till läsåret 2024/25 av gymnasieskola på engelska enligt internationell läroplan (IB, International Baccalaureate).	1	skola	Eventuellt lämnas ansökan in redan 2022.
3	LKF		Planera för att bygga Ludvika Arena. Multihall i Marnäs som möjliggör idrottsliga och kulturella evenemang m.m.	1	arena	
4	KSUF	Planering	Möjliggöra och underlätta bostadsbyggande. Avser projekt som ska kunna förverkligas i närtid, oavsett vem som bygger. Arbetet ska i största möjliga mån ske i dialog med det lokala näringslivet och andra intressenter.	1	stycken	Bland projekten finns Magneten, Orren, Svanen, Stora Hillänget, Väsmanbacken, Laggarudden och Väsmanstrand.
5	LH		Planera och förbereda för att kunna bygga bostäder.	1	stycken	Bland de tänkbara projekten finns Väsmanstrand, Svanen och Bysjöstrand.

9. Fler arbetstillfällen ska skapas

Mål *En tillväxtkommun*

Vi jobbar för att: *Fler arbetstillfällen ska skapas*

Resultatmått *Antal arbetstillfällen*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	KSF och KSUF		Arbeta aktivt för etableringar.	3	etableringar	Bland annat på industriområdet Björnmossen och handelsområdet Lyviksberget.
2	KSF och KSUF		Skapa byggklara tomter för etableringar.	3	tomter	Bland annat på industriområdet Björnmossen och handelsområdet Lyviksberget.
3	KSF och KSUF		Medfinansiera Nyföretagarcentrum och delta aktivt i styrelsens arbete.	50	tusen kr	Tillsammans med bl.a. Samarkand
4	KSF och VBU		Medfinansiera UF-företag och delta aktivt i planeringen. Gymnasieelever tränar och utvecklar sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap genom att driva företag.	110	tusen kr	
5	KSF och VBU	Näringsliv och AMI	Genomföra yrkesmässa.	1	mässa	Samarrangemang VBU, AMI, näringslivsenheten m.fl.
6	KSF	AMI	Inventera kompetens hos deltagare för att matcha mot arbetsgivare.	2	gång	
7	KSF	Näringsliv	Inventera den lokala arbetsmarknadens behov av kompetens.	2	gång	Tillsammans med bl.a. Samarkand
8	KSF	Näringsliv	Stötta existerande sociala företag samt bidra till att det kan skapas nya.	1	nytt företag	Tillsammans med bl.a. Samarkand

10. Företagarna ska vara nöjda med företagsklimatet

Mål *En tillväxtkommun*

Vi jobbar för att: *Företagarna ska vara nöjda med det lokala företagsklimatet*

Resultatmått *Företagarnas sammanfattande omdöme om det lokala företagsklimatet*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	KSF och KSUF		Vidareutveckla företagslots. En snabbväg för att förenkla företagares kontakter med kommunen.	1	gång	
2	KSF	Kommunledning och näringsliv	Anordna företagsråd. Kommunledningen träffar företag och deras organisationer för att diskutera näringslivsinsatser samt lämna förslag på långsiktiga strategier, näringslivsprogram samt verksamhetsplan.	4	tillfällen	
3	KSF	Kommunledning och näringsliv	Genomföra företagsbesök. Besök på mindre och större arbetsplatser i hela kommunen ger oss kunskap om företagets villkor och samtidigt bra möjligheter till dialog i konkreta frågor.	25	besök	
4	KSF	Näringsliv	Anordna företagsfrukost. Träffpunkt som ger möjlighet för företagare, representanter för kommunen och andra organisationer att nätverka, utbyta information och diskutera gemensamma framtidsfrågor.	8	tillfällen	
5	KSF och UHC	Näringsliv och Upphandlingscenter	Anordna upphandlingsträffar. Branschvisa "tidiga dialog-träffar" för att ge lokala företag bättre möjlighet att vara med när vi ska handla upp varor och tjänster.	4	tillfällen	

11. Invånarna ska vara nöjda med att bo o leva i kommunen

Mål *En bra kommun att leva i*

Vi jobbar för att: *Invånarna ska vara nöjda med att bo och leva i kommunen*

Resultatmått *Andel nöjda invånare med kommunen som en bra plats att bo och leva på*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	KSF		Anordna utbildning i bemötande och service för hela koncernen. Så att vi förbättrar oss i kontakterna med invånare och företag.	1	utbildning	Aktiviteten har bl.a. kommit fram i och med vår enkät om det lokala företagsklimatet, som hösten 2022 gav alla företagare möjlighet att tycka till om vad vi behöver förbättra/förstärka.
2	KSF		Fortsätta medfinansiera bredbandsutbyggnaden. Så att även invånare och företag i glesbefolkade områden får bra tekniska förutsättningar.	2,4	miljoner kr	Målet till 202X är att minst 98 % av hushållen ska ha tillgång till ... xxx.
3	KSUF		Genomföra Vision Fredriksberg. Projekt där vi i dialog med invånarna ökar ortens attraktivitet.	1	projekt	
4	KSUF		Genomföra Vision Grängesberg. Projekt där vi i dialog med invånarna ökar ortens attraktivitet.	1	projekt	
5	KSUF		Bygga en multiarena i Nyhammar. För utomhusaktiviteter, till exempel bollsport.	1	arena	
6	KSUF		Påbörja arbetet på Fredriksberg fabriksområde. Exempelvis motionsspår och kulturhistorisk vandring.	1	projekt	

12. Invånarna ska vara nöjda m utbudet av aktiviteter o evenemang

Mål *En bra kommun att leva i*

Vi jobbar för att: *Invånarna ska vara nöjda med utbudet av aktiviteter och evenemang*

Resultatmått *Andel nöjda invånare med utbudet av aktiviteter o det lokala kultur- o nöjeslivet*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	KSF	Näringsliv	Ta fram en evenemangsstrategi. Skapar förutsättningar för ett aktivt evenemangsarbete.	1	strategi	
2	KSF	Näringsliv	Bilda ett evenemangsråd och genomföra möten. För att möjliggöra evenemangsstöd.	4	möten	
3	KSF	Näringsliv	Säkerställa och planlägga att evenemangen når olika målgrupper.	1	stycken	
4	KSF	Kommunikation	Skapa en del på ludvika.se där all evenemangs-information samlas.	1	gång	Bl.a. synliggöra vilka lokaler och allmänna platser som är anpassade för evenemang. Bidrag.
5	KSF	Näringsliv och kommunika-tion	Samordna hur information och marknadsföring av evenemang ska genomföras.	1	gång	
6	KSUF och KSF	Kultur och fritid samt näringsliv	Arrangera träff med föreningar och organisationer där evenemang diskuteras.	1	träff	
7	KSUF och KSF	Kultur och fritid	Arrangera utbildning för föreningar som säkerställer evenemangens kvalitet och säkerhet.	1	utbildning	
8	KSUF och LKF	Kultur och fritid samt driften	Kvalitetssäkra att lokalerna är optimala utifrån evenemangets behov och förutsättningar	1	gång	
9	KSUF	Kultur och fritid	Inrätta ett förråd med material som gagnar evenemangens genomförande	1	stycken	

13. Äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg

Mål *En bra kommun att leva i*

Vi jobbar för att: *Äldre ska vara nöjda med sin äldreomsorg*

Resultatmått *Andel nöjda äldre inom äldreomsorgen*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	VOO		Delta i brukarrelaterade råd, möten, mässor och andra aktiviteter där vi kan informera om och diskutera vår verksamhet.	40	tillfällen	
2	VOO		Genomföra måltidsmöten på varje äldreboende fyra gånger per år.	32	tillfällen	Representanter både från brukare och personal
3	VOO		Erbjuda social aktivitet i mindre grupp på fem äldreboenden.	2	veckor	Social aktivitet i form av bingo, lättgympa, tipspromenad etc.
4	VOO		Starta arbetsgrupper för inomhus- och utomhusmiljö på alla äldreboenden. Med representanter från enheten, äldre och kommunala pensionärsrådet. Med uppdraget att komma med förbättringsförslag och åtgärder.	3	grupper	
5	KSUF och LH		Inventera utomhusmiljön på äldreboenden. I samarbete med verksamheten. För att se om det finns enkla förbättringsmöjligheter/åtgärder.	3	enhet	Kan ske i samarbete med arbetsgrupperna i punkt 4
6	VOO		Särskilt uppmärksamma högtider genom att högtidsanpassa både middag och måltidsmiljö på äldreboenden.	21	tillfällen	Även Offentliga måltidens dag, Vegetariska världsdagen, Finlands självständighetsdag och Nobeldagen
7	VOO		Utbilda all personal vid de tre demensboendena i konceptet <i>Musikens betydelse i demensvårdnad</i> .	150	personal	I syfte att skapa en individuell social aktivitet som passar målgruppen

14. Mat- och restavfallet ska minska

Mål *En hållbar kommun*

Vi jobbar för att: *Mat- och restavfallet ska minska*

Resultatmått *Mat- och restavfall (kilo/person)*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	WBAB	Återvinning	Revidera kretsloppsplan (avfallsplan). Planperiod 2023-2030	1	plan	Gemensam kretsloppsplan för Ludvika och Smedjebacken.
2	WBAB	Återvinning	Inventera avfallshantering i kommunala verksamheter	1	gång	
3	WBAB	Återvinning	Införa matavfallssortering i kommunala verksamheter	1	gång	
4	WBAB	Återvinning	Införa matavfallssortering hos företag och restauranger	1	gång	
5	WBAB	Återvinning	Planera inför fastighetsnära insamling av förpackningar i flerbostadshus (2023-2027)	1	gång	Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar
6	LKF och LH		Planera inför fastighetsnära insamling av förpackningar i flerbostadshus (2023-2027)	1	gång	Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar

15. Matsvinnet ska minska i kommunens serveringar

Mål *En hållbar kommun*

Vi jobbar för att: *Matsvinnet ska minska i kommunens serveringar*

Resultatmått *Matsvinn i kommunens serveringar (gram/portion)*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	VOO och KSF	Kosten och kommunikation	Informera personal om vad som kan sparas, om bäst-före-datum samt om sista förbrukningsdag.	4	tillfällen	Digitalt informationsmaterial - film, som skickas ut till berörda verksamheter samt 4 digitala informationstillfällen.
2	VOO	Kosten	Mäta kökssvinn, tallrikssvinn och serveringssvinn vid skola och förskola.	2	tillfällen	Mätning sker vecka 11-12 och 47-48
3	VOO	Kosten	Redovisa resultat av mätningarna till berörda verksamheter.	2	tillfällen	Tydlig redovisning som ska nå ut hela vägen från ledning till barn/elever
4	VOO	Kosten	Kartlägga beställningar från köken till avdelningar så att det inte blir ett svinn på grund av utgången datum.	5	enheter	Se över beställningsmöten och rutiner för beställningar till avdelningar vid SÄBO med heldygnsomsorg.
5	SOU	Förskola och skola	Arbeta med pedagogiskt material runt måltider och matsvinn.	1	gång	Foodix-portal, www.pedagog.2047.nu , bok om Svinnis och Smaskis
6	VOO och SOU	Kosten, förskola och skola	Arbeta med måltidsmiljö så att eleverna får ro att äta sin måltid och väljer att gå till skolrestaurangen.	2	enheter	

16. Koncernens fordon ska köras med fossilfria drivmedel

Mål *En hållbar kommun*

Vi jobbar för att: *Kommunkoncernens fordon ska köras på fossilfria drivmedel*

Resultatmått *Antal fordon i kommunkoncernen som körs på fossilfria drivmedel*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1	WBAB		Se över möjligheten till att gå över till elbil för något av våra insamlingsfordon.			
2	KSUF		Helt göra oss av med bensin- och dieselfordon, bland annat kopplat till fler distansmöten och alternativa arbetsformer.	1	fordon	Utbytet sker bl.a. i takt med att leasingavtal går ut
3	VBU		Ersätta bensin- och dieselfordon med elfordon eller hybrider.	1	fordon	Utbytet sker bl.a. i takt med att leasingavtal går ut
4	LH och LKF		Ersätta bensin- och dieselfordon med elfordon eller hybrider.	7	fordon	Utbytet sker bl.a. i takt med att leasingavtal går ut
5	WBAB		Se kontinuerligt över möjligheten att ersätta bensin- och dieselfordon med elfordon.			Utbytet sker bl.a. i takt med att leasingavtal går ut
6	KSUF		Ersätta bensin- och dieselfordon med elfordon eller hybrider.	6	fordon	Utbytet sker bl.a. i takt med att leasingavtal går ut
7	LH och LKF		Gå över till biodiesel, i stället för att tanka med traditionell diesel.	7	fordon	OBS! Biodieseln HVO100 har f.n. ca 5 kr högre literpris än traditionell diesel
8	WBAB		Gå över till biodiesel, i stället för att tanka med traditionell diesel.			OBS! Biodieseln HVO100 har f.n. ca 5 kr högre literpris än traditionell diesel
9	KSUF		Gå över till biodiesel, i stället för att tanka med traditionell diesel.	13	fordon	OBS! Biodieseln HVO100 har f.n. ca 5 kr högre literpris än traditionell diesel

17. Energianvändningen i verksamhetslokalerna ska minska

Mål *En hållbar kommun*

Vi jobbar för att: *Energianvändningen i kommunkoncernens lokaler ska minska*

Resultatmått *Energianvändning i kommunkoncernens lokaler (kWh/kvadratmeter)*

	Den som ska göra det		Det som ska göras			Övrigt/kommentar
	Förvaltning/ bolag	Verksamhet	Aktivitet	Antal	Enhet	
1						
2						
3						

Den här gruppen har fått mer tid på sig. Gruppen ska lämna sina förslag i början av 2023.

Kontakt:

Mikael Müller

koncernstrateg, 0240-860 49

Gunilla Andersson

ledningsstrateg, 0240-867 96

**LUDVIKA
KOMMUN**

Upphandlingscenter
Anders Karlin
anders.karlin@ludvika.se

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Rapport från Upphandlingscenters chef

Förvaltningens förslag till beslut

Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan godkänner redovisningen från Upphandlingscenters chef.

Beskrivning av ärendet

Rapport från Upphandlingscenters chef kring följande punkter:

- **Omvärldsanalys och Upphandlingsdialog Dalarna (UDD)**
Vad händer nationellt i upphandlarsverige och lokalt i Dalarna.
- **Upphandlingsdialog Dalarna (UDD)**
Nytt uppdrag från Dalarnas kommunförbund och Region Dalarna till nätverket för upphandlingsansvariga i Dalarna.
- **Inriktningsmål och särskilda uppdrag i Nämndplan 2023-2025**
Information kring inriktningsmål och särskilda uppdrag.
 - Inriktningsmål kring regional tillväxt och ökad tidig dialog.
- **Väsentliga händelser på Upphandlingscenter**
Aktuella större personal- och verksamhetsfrågor på UhC.
Kontroll ramavtalsleverantörer mot EU:s rådande sanktionslista.
Prisjusteringar utöver avtalsvillkor i samhällskritiska avtal.
- **Upphandlingsplan 2023 och nya beställningar**
Information avseende pågående upphandlingar, dynamiska inköpssystem (DIS), direktupphandlingar och avtalsförvaltning.
- **Årlig strategisk ägardialog 2 juni 2023 med samverkande kommuner**
Ev. byte av datum och tid samt förslag tema/inriktning på ägarfrågor.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Beslut skickas till
Akten

Upphandlingscenter
Anders Karlin
anders.karlin@ludvika.se

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan godkänner redovisning av delegationsbeslut.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingscenter har överlåtit sin beslutanderätt till verksamhetschef och enhetschefer på Upphandlingscenter, enligt en av nämnden för gemensam upphandlingssamverkan antagen delegationsordning.

Dessa beslut ska redovisas till nämnden för gemensam upphandlingssamverkan.

Redovisningen innebär inte att nämnden för gemensam upphandlingssamverkan får ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot står det nämnden fritt att återkalla lämnad delegering.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilagor

Delegationsbeslut daterad den 22 mars 2023

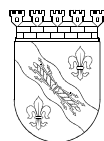
Beslut skickas till

Akten

Delegationsbeslut

2023-03-22

1 (4)

LUDVIKA KOMMUN
GEMENSAM NÄMND
FÖR UPPHANDLINGSSAMVERKAN

Delegat	Beslutsdatum	Diarienummer	Rubrik	Beslut
Maria Fridholm	2023-01-26	GNU 2022/108	Bergmaterial Anläggnings- transporttjänster – Säter	Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med: Maserfrakt Aktiebolag
Tove Winqvist Owetz	2023-01-30	GNU 2022/145	Beläggningsarbeten – Avesta kommun	Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med: Peab Asfalt AB
Tove Winqvist Owetz	2023-02-02	GNU 2022/144	Solavskärningsprodukter – Avesta kommun	Upphandlingscenter meddelar att upphandlingen kommer att avbrytas. Sakliga skäl för avbrytande föreligger då Upphandlingscenter bedömer att det finns en påtaglig risk för att nuvarande utvärderingsmodell inte syftar till att få fram det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.
Tove Winqvist Owetz	2023-02-09	GNU 2022/129	Skogsskötsel Gagnef	Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med: DMO Skog & Mark AB
Anders Karlin	2023-02-13	GNU 2022/108	Bergmaterial Anläggnings- transporttjänster – Säter	Upphandlingscenter yttrar sig i överprövningsmål till Förvaltningsrätten med Klas Johansson Byggservice Aktiebolag som motpart
Anders Karlin	2023-02-13	GNU 2022/108	Bergmaterial Anläggnings- transporttjänster – Säter	Upphandlingscenter yttrar sig i överprövningsmål till Förvaltningsrätten med Hagadahls Entreprenad AB som motpart

Tove Winqvist Owetz	2023-02-24	GNU 2022/125	Arkitekt husbyggnad (Avesta, Borlänge, Säter, Gagnef)	<p>Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med:</p> <p>Arkitekt husbyggnad - Grupp Gagnef & Säter</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lönnqvist & Vanamo Architects AB 2. HMXW Arkitekter AB 3. Larsson Lindstrand Palme Arkitektkontor AB <p>Arkitekt husbyggnad - Grupp Borlänge & Avesta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lönnqvist & Vanamo Architects AB 2. HMXW Arkitekter AB 3. Larsson Lindstrand Palme Arkitektkontor AB
Maria Fridholm	2023-02-24	GNU 2022/140	Portionsformar och förslutningsfilm (samtliga kommuner)	<p>Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med:</p> <p>NH Trading AB</p>
Tove Winqvist Owetz	2023-02-27	GNU 2022/141	Trygghetsskapande utbildningar (Ludvika, Avesta, Borlänge, Falun)	<p>Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med:</p> <p>2Secure Sverige AB</p>
Maria Fridholm	2023-03-02	GNU 2022/123	UL – Utvecklande ledarskap UGL – Utveckling av grupp och ledare 2023 (Ludvika, Borlänge, Falun, Gagnef)	<p>Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med:</p> <p>Nordpuls AB</p>
Anders Ullvén	2023-03-06	2023/378	Bemanning ´guldkant´ unga personer för Borlänge kommun	<p>Borlänge kommun meddelar att avtal kommer att tecknas med:</p> <p>Ung Omsorg Sverige AB</p>

				Kommentar: Avser social tjänst under tröskelvärdet (LOU).
Tove Winqvist Owetz	2023-03-07	GNU 2023/4	Tekniska konsulter Park- och grönytor (Avesta, Falun)	Upphandlingscenter meddelar att upphandlingen kommer att avbrytas. Behovet avseende antal Leverantörer i rangordning anges under punkten AUC.1. Då endast ett anbud inkommit, föreligger sakliga skäl för ett avbrytande med hänvisning till bristande konkurrens.
Tove Winqvist Owetz	2023-03-07	GNU 2023/5	Tekniska konsulter väg- och gata (Avesta, Falun)	Upphandlingscenter meddelar att upphandlingen kommer att avbrytas. Behovet avseende antal Leverantörer i rangordning anges under punkten AUC.1. Då endast ett anbud inkommit, föreligger sakliga skäl för ett avbrytande med hänvisning till bristande konkurrens.
Anders Karlin	2023-03-13	GNU 2022/140	Portionsformar och förslutningsfilm	Upphandlingscenter yttrar sig i överprövningsmål till Förvaltningsrätten med Aktiebolaget Tingstad Paper som motpart
Maria Fridholm	2023-03-20	VF2021-00055	Enteralt nutritionsmaterial Avesta, Borlänge, Falun, Hedemora, Gagnef, Ludvika, Säter	Upphandlingscenter meddelar att avtal kommer att tecknas med: AST Medical AB Avanos Medical Sverige AB Danone AB Fresenius Kabi AB Mediplast AB OneMed Sverige AB Vygon (Sweden) AB

--	--	--	--	--